

Latvijas Nacionālās frontes

LAIKRAKSTS LATVIEŠU NĀCIJAS SIRDSAPZIŅAI

Iznāk kopš 2002. gada 2. maija

WWW.FRONTE.LV

Pasaules JAUNĀS KĀRTĪBAS grožos

Saruna ar ģeogrāfijas doktoru, vienu no LTF dibinātājiem,
LR Augstākās Padomes deputātiem Valdi Šteinu

4. MAIJS UN KOLEKTĪVISTU APKAMPIENI

DDD: Ir pagājis vairāk nekā ceturtdaļgadsimts, kopš tika pieņemta Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas deklarācija, taču okupācijas sekas vēl joprojām nav novērstas. Arī jūs balsojāt par šīs deklarācijas pieņemšanu.

Valdis Šteins: Es uzskatu, ka tagad ir neokomunistu laiki. Pētnieki pasaulē ir vienojušies par tādu terminu – kolektivisti. Kolektivisti ir fašisti,

Es strikti izdalīju 4. maija Republikas laiku – tas bija no 1991. gada 21. augusta, kad tika pieņemts Konstitucionālais likums, līdz 1993. gada 6. jūlijam, kad darbu uzsāka partiju Saeima. Prātoju, kāpēc 4. maiju daudzi tā nopeļ? Manuprāt, nepamatoti. Šie daži gadi bija ārkārtīgi unikāli – zināmā mērā mēs tiešām bijām brīvi, suverenitāte piederēja tautai, lai arī ar daudziem nosacījumiem. Tolaik visi bijām spārnos un cerību pilni, ka tagad nu veidosim savu valsti. To jau arī darījām. Piemēram, es biju Budžeta un Ārlietu

bija domāta novadiem, lai tiešām būtu pašvaldības – nevis tagadējās despotiskās patvaldības, bet tautas pašvaldība. Par zemi 4. maija Republikā nodoklis nebija jāmaksā. Tāda bija iecere.

Protams, tas bija arī laiks, kad uzplauka mafija, oligarhija, izveidojās gru-

pējumi. Un tāpēc es uzskatu, ka 1993. gada Saeimas vēlēšanas iecerēto brīvību pārtrauca, jo pie varas nāca grupējumi – sākās politbrigāžu jeb grupējumu vara.

DDD: Kā tas varēja notikt?

Turpinājums 4. lpp.

Šajā numurā lasiet!

KĀPĒC ESAM TĀDI, KĀ ESAM

Kā vēsture mūs veidojusi

→ 3. lpp.

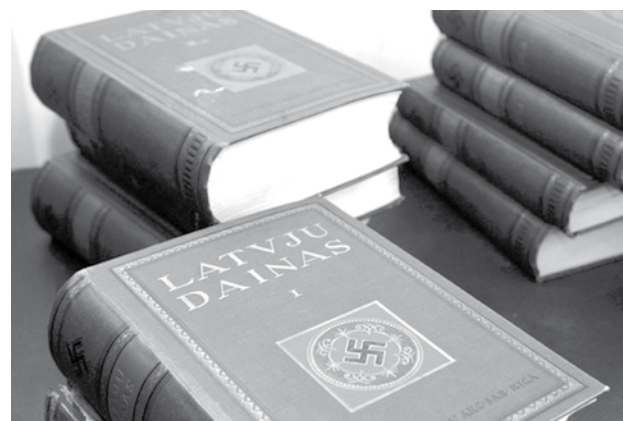
LAI AIZDOMĀJAS ARĪ LATVIEŠI!

Saruna ar ukraiņu brīvprātīgo cīnītāju,
kustības “SOS armija” aktivistu
Juriju Kasjanovu

→ 4. lpp.

KARŠ un MIERS mūsdienīgā skatījumā

→ 6. lpp.

PĀRDOMAS PAR PUBLIKĀCIJU

Sveicināta god. “DDD”!

Izbrīnīja A. Gedroica raksts “Atkal 16. marts... Šoreiz 2016. gadā” (DDD” Nr.7(357)). Tātad mums ir lasītājs, kuram vajag *miropriekāpju pasākumu* Brīvības pieminekļa pakājē. Bet – Brīvības piemineklis taču nav akmeņu krāvums! Atkārtotā vārdus no Leonīda Breikša “Veltījuma” 1935. gadā:

Cepuri šai vietā noņem:

Kādu brīdi – stāvi kluss.

Klausies sirdī, klausies Dievā,

Vēro – dzīvos akmeņus.

Akmens runu runā. Akmens Dievu lūdz.

A. Gedroics arī norāda, kā būtu jāģērbjas vīriem, kas dziedāja: “...labāk mani karā kāva nekā čekas pagrabā...” Tomēr viņš arī godīgi atzīstas, ka ir noņēmis nacionālo(?) ornamentu, pazemīgi paklausot dāmītes prasībai.

Pēc Reikjavīkas saņemtu no R. Reigana jauku Ziemassvētku un laimīga Jaunā gada vēlējumus. Protams, rēķinājos ar “ciemiņiem”, un ieradās arī – 2 jefiņi ar jautājumu kaudzi. Bet viņi uzsprāga gaisā, ieraugot 1158 lappušu biezās grāmatas ar Dieva laba vēlējuma zīmi un svešā valodā (vecajā drukā)!... Tad jautāju es: kas jums ir devis tiesības Hitleram pat pēc nāves ļaut paturēt un zaimot Svēto Dieva Zīmi?!

Jutos gandarīts, redzot jefiņus apjukušus. Bet biju laipns – paskaidroju un parādīju, kad grāmatas “Latvju Dainas” ir izdotas un ka “nepazīstamā” valoda ir vecā druka. Jefiņiem kļuva interesanti, un pēc nepilnām trim stundām viņi aiztaisīja durvis...

Jums paldies par katru no 359 iznākušajiem un vēl nākamajiem numuriem!

Ar Dievpalīgu!
Harijs Gunars

DEGRADĒTO CILVĒKTIESĪBU, DEMOKRĀTIJAS UN TOLERANCES KĪLNIEKI

Andrejs Lucāns

Burtņiekos

Eiropas Savienība (ES) irst. Pāri tās dienvidu robežām gāžas simtiem tūkstoši Āzijas un Āfrikas karu bēgļu, ekonomisko bēgļu un potenciālo teroristu – ar vismaz 25 mil-

jonu potenciālu visai tuvā nākotnē. Tie būtiski apdraud Eiropas tautu radīto civilizāciju. Migrantu pārvēšanu ar motoriem aprīkotās, pārpildītās gumijas laivās organizē kontrabandisti, par ko ES vadošie politiķi tikai bezspēcīgi lauza rokas. Pie Eiropas dienvidu valstu krastiem tās “grimst” – kādi noslikst, bet citus izglābj šo valstu patruļkuģi un izsēdina Eiropas krastos, paēdina, padzirdina, apģērbj, sagādā teltis un ziņo Briselei... Briselē apspriežas un, pamatojoties uz demokrātiju, cilvēktiesībām un solidaritāti, “taisnīgi” ar kvotu palīdzību sadala proporcionāli katras ES dalīb-

valsts iedzīvotāju skaitam, neņemot vērā tajās jau pastāvošās migrantu problēmas. Un mierinot pieradina pie domas, ka tāda Eiropa, kāda tā vēl ir šodien, nekad vairs nebūs. Tāds jēdziens kā tautu tiesības netiek pat pieminēts, kur nu vēl apspriests.

Lielbritānija gatavojas referendumam par izstāšanos vai palikšanu ES. Lielbritānijas premjministrs Deivids Kameron izvirza prasību dot ES dalībvalstīm lielāku patstāvību un ir apņēmības pilns to panākt, cerot tādā veidā

pārliecināt savus tautiešus referendumā balsot par palikšanu ES. Arī ASV prezidents Obama aicina Kamerona tautiešus balsot par palikšanu ES, ko masu mediji uzskata par nepiedodamu iejaukšanos citu valstu lietās.

Turpinājums 2. lpp.

VĒSTULES

LAIKI CITI, PERSONĀŽI CITI – NELIETĪBAS TĀS PAŠAS

1923. gada 5. jūlijā 1. Saeimas deputāts Francis Trašuns, apspriežot valsts budžetu, sacīja:

“Ja minoritātes brēc, tad viņas ir pieradušas brēkt un paradušas brēkt tāpēc, ka mums nebija noteiktas līnijas un stingrības. Mums vajadzēja reiz noteikt līniju: vai minoritātēm ir valstiski jādoma, vai viņām ir jāprot latviešu valoda, vai viņām ir līdzīgas tiesības amatos un visur citur. Minoritātēm vajag būt valstiskām, vajag prast valsts valodu, vajag turēt simpātijas pret latviešu nāciju un pret Latvijas valsti – un tāpēc vajag noteikt, ka visam tam jāaskān ar latviešu tautas interesēm, un viņas nedrīkst iet pret šīm interesēm. Priekš latviešu tautas līdzekļus nevar izlietot mazāk nekā priekš minoritātēm. Vajadzētu cerēt, ka rūpēm par mūsu nacionālo lietu vajadzētu tiešām pastāvēt...”

Un ne tikai mums, kungi, minoritātes sūdzas, kustina un meklē palīgu un aizstāvēšanu ārzemēs. Es nezinu, vai cita valsts pieļautu tādas lietas?!” (Fragments no 1. Saeimas II sesijas 27. sēdes, 05.07.1923.)

Tas sacīts teju, teju pirms vesela gadsimta. Bet tas ir akurāt kā spoguļis mūsu likumdevēju [ne]darbībai latviešu labā šodien – 21. gadsimtā.

Franča Trasuna grāmatā “Runas” ir apkopotas viņa darba runas Latvijas Tautas Padomē, LR Satversmes sapulcē, LR 1. un 2. Saeimā, un ir ļoti noderīgi paraudzīties uz tām no mūsdienu viedokļa. Grāmatas sākmā par Franci Trasunu teikts – priesteris, teoloģijas maģistrs. Publicists un rakstnieks. Izdevējs un redaktors. Politikis un valstsvīrs.

Vai Francis Trašuns ar visu savu asredzību un dižo politiku prātu saprastu, kā viņa kolēģi šodien var dabūt gatavu šo vārdos neparakstāmo ļaunumu un nelietību, arvien neatlaidīgāk grūžot purva akāci savu tautu?...

Jūlijs Augusts Trops

SAPRĀTĪGAIS UN NEPRĀTĪGAIS

Atceros, ka pasen – pirms 18. novembra lāpu gājiena – Valsts prezidents televīzijā aicināja būt saprātīgiem un neizmantot valsts svētkus bēgļu jautājuma aktualizēšanai... Tie, kam tas tika vērsts, izrādījās prātīgi cilvēki un paklausīja, vai arī saprata, ka svētki ir svētki. Taču mazāk saprātīgi izrādījās paši televīzijas darbinieki un viens no eksprezidentiem, kas šajā dienā neatturējās no “labo” bēgļu propagandas. Tas arī parādīja, kurš vispār šajā lietā ir saprātīgāks, bet kurš atpelnā “30 Jūdasa grašus” – kā saka par tiem, kas par naudu nodod savējos.

Starp citu, to “Jūdasu” ir saradies tik daudz, ka gluži kā ar darvas karoti medus mucā tiek samaitāti praktiski visi radio un TV raidījumi, kur pilnīgi nevietā tiek iesprausta “labo” bēgļu reklāma. Pat bērnu raidījumi neiztiek bez šīs propagandas.

Padomju laikos boļševiki, lai arī daudz propagandēja partiju un Ļeņinu, tad nu ne ar tādu degsmi kā tagad liberāli bēgļu uzņemšanu. Tikai, ja tad daudzi cilvēki to uztvēra kā nodevas valdīšanai un pateicība Vladimīram Iljičam vai Leonīdam Iljičam no sabiedrībā cienījamu cilvēku mutes bija tikai rituāls, lai varētu darīt sev un tautai pa prātam, tad tagad solidaritātes vārdiskais apliecinājums “bēgļu” lietā draud ar garīgiem, fiziskiem un materiāliem zaudējumiem tautai.

Propagandistiem un nesapratīgajiem viņu sekotājiem derētu atcerēties austrumu gudrību: “Vari cik gribi teikt “halva” – mutē no tā saldāk nepaliks”.

Čangladešas Jons & Co

DEGRADĒTO CILVĒKTIESĪBU, DEMOKRĀTIJAS UN TOLERANCES ĶĪLNIKI

Turpinājums no 1. lpp.

Krīze kļuvusi tik nopietna, ka Eiropas Komisijas (EK) prezidents Žans Klods Junkers ir spiests “atīt” pieļautās kļūdas (par ko pārsteidzīgi sapriecājušies daži eiro skeptiķi) un piedāvā it kā divdomīgu kompromisu: “**Eiropas projekts ir zaudējis daļu savas pievilcības.** Viens no iemesliem, kāpēc Eiropas pilsoņi atkāpjas no Eiropas projekta, ir tas, ka **mēs iejaucamies pārāk daudzās privātās dzīves jomās un ir pārāk daudz jomu, kurās dalībvalstis spēj pašas rīkoties labāk.**” Viņš gan tūdaļ piebilst, ka ir pret augstākas prioritātes noteikšanu nacionālajiem risinājumiem, kas var beigties “drupās”, nevis Eiropas risinājumiem, – un atgriežas vecajās demagoģiskajās slīdēs: “**Tie, kas vēlas mazāk Eiropas un vēlas vairāk nacionālas valstis, iegūs nacionālas valstis, kas nespēj darboties patstāvīgi,** un ES, kas pasaulē netiek cienīta.” (“LA”, 21.04.2016.)

No teiktā var secināt, ka EK prezidents nav izpratis PSRS sabrukšanas cēloņus un ar izlocīšanos un entuziasmu cenšas turpināt tos pielaiķot ES, kā mērķi paturēt nacionālo valstu pakāpenisku sapludināšanu Padomju Savienībai līdzīgā konglomerātā.

Taču tas neatbilst suverēnu valstu nacionālo attiecību ideoloģijai, kas balstās Eiropas Savienības veidošanas idejas un filozofijas pamatlicēja Roberta Šumana vīzijā. Tajā Eiropas Savienība nav iecerēta kā ceļš uz dalībvalstu “sapludināšanu un supervalsts izveidošanu”, ir iecerēts, ka robežām jāpārveršas no barjerām par vietu, “kur dzimst kontakti” (kas ne-

būt nenozīmē, ka robežas jālikvidē – A.L.), ka vienotai Eiropai jābalstās uz nāciju savstarpējo attiecību līmeni pārceļtu demokrātisku līdztiesību, ka vienkārši ar balsu vairākumu pieņemts starptautiskas gribas (EK, EP vai ANO – A.L.) izpau-dums nedrīkst būt “saistošs nacionālās gribas izteikumam tādā jomā, kur pat kādas valsts eksistence var tikt apdraudēta”.

Piemēram, Latviju kā latviešu nācijas valsti apdraud ES uzspiestās, tautu tiesībām un līdztiesībai pretrunā esošās prasības un noteikumi: okupācijas seku – kolonistu – leģitīmācija; lauksaimnieciskās zemes brīva pārdošana īpašumā personām bez Latvijas pilsonības; brīvs, neregulēts ES tirgus pie būtiski atšķirīgiem klimatiskajiem apstākļiem un netaisnīgi atšķirīgām subsīdijām ES dalībvalstu lauksaimniekiem; obligātas migrantu uzņemšanas kvotas, neņemot vērā, ka ar to latviešu etnoss var kļūt par minoritāti savā valstī; darbaspēka pārvilnāšana uz turīgākajām ES dalībvalstīm, izmantojot to vēsturiski izveidojušos augstāko dzīves un darba samaksas līmeni.

ES, kas balstās uz liberālisma un multikulturālisma degradētajām cilvēktiesībām, demokrātiju un toleranci, bēgļu krīzes risināšanā altruistiskā bezspēcībā meklē palīdzību no Turcijas, tai solot līdz oktobrim ieviest bezvīzu režīmu un turpināt sarunas par uzņemšanu ES. Turcijā pašlaik ir 75 miljoni no eiropiešu mentalitātes un reliģijas atšķirīgu cilvēku. To iepludināšana Eiropā būtu Eiropas tradicionālās civilizācijas beigas.

Uz to kā neizbēgamību, ar ko jāsamierinās, 23. ap-

No teiktā var secināt, ka EK prezidents nav izpratis PSRS sabrukšanas cēloņus un ar izlocīšanos un entuziasmu cenšas turpināt tos pielaiķot ES, kā mērķi paturēt nacionālo valstu pakāpenisku sapludināšanu Padomju Savienībai līdzīgā konglomerātā.

riļa radioraidījumā norādīja arī Itālijas vēstnieks Latvijā. Kādas īsti šīs beigas būs – to viņš nepateica. Bet varam iedomāties. Piemēram, kad pēc laika īsināšanas ar nepārtrauktu sūdzību rakstīšanu par cilvēktiesību ierobežojumiem un 21 gada nodzīvošanas un studijām cietuma trīsistabu apartamentos brīvībā iznāks norvēģu masu slepkava Bērings-Breivīks, un, pateicoties pasaules valstu civilizāciju vērtību degradācijai, islāmticīgo teroristu rīcībā nonāks atomieroči...

Tomēr pirms ES un cilvēces galīgā atrisinājuma vēlētos vēl kārtīgi pastrādāt, godīgi padzīvot un cienīgi papriecāties. Un ne vairāk. Esmu uzaudzis vidē, kur cieņā ir ģimene, bērni, sava māja, savs zemes ple-

ķītis – tēvzeme, sava valsts ar rūpīgi apsargātu robežu un no tā visa izrietošu pašcieņu un atbildību. Šīs kautrīgās vēlmes būtu jāņem vērā ES vadītājiem un likumdevējiem, ja gribam pastāvēt un attīstīties cauri gadsimtiem, bet to negribēt būtu stulbums, kā to pirms iestāšanās ES trāpīgi pateica Polijas prezidents Kvasņevskis.

Lai ES sekmīgi pastāvētu ilgtermiņā, Latvijas eiroparlamentāriešiem vajadzētu aizvest uz Briseli ES ilgmūžības galveno atslēgu – godīguma trīs pazīmes amerikāņu gaumē. Pirmā – nemelot. Otrā – patiesas informācijas sniegšana padotajiem un sabiedrībai. Trešā – cienīt citu spējas savākt un iesniegt sabiedrībai nozīmīgu patiesu informāciju.

KO NOKLUSĒ ŠADURSKIS

Vilhelms Ļuta

Ekonomikas maģistrs

Izglītības un zinātnes ministrs Kārlis Šadurskis paziņojis, ka drīz likvidēs 17 lauku skolas. Vecākajās pamatskolas klasēs jābūt vismaz pa septiņiem audzēkņiem – tāda ir noteiktā kvota.

Mazskaitlīgās lauku skolas ir pārāk dārgs priekš. Ministrs izrēķinājis, ka tos nedaudzus audzēkņus ir izdevīgāk ar taksometru aizvest uz attālākajām lielskolām. Tikai netika pateikts, kas tos taksometrus apmaksās. Varbūt pats Šadurskis?

Jāatzīst, ka mācību slēgšana Latvijā jau ir ļoti ierasta lieta. Okupanti savulaik republikā likvidēja veselu tūkstoti skolu jeb pusi no visām mācību iestādēm. Atlikušo skolu vairumā latviešu mācību

valoda tika nomainīta pret krievu mēli.

Nožēlojami, ka šī iestāgātā taciņa tika mīta arī atjaunotās Latvijas laikā, kad slēdza 140 skolas jeb 15% no to kopskaita. Turklāt likvidēja galvenokārt ne jau krievu, bet latviešu mācību iestādes.

Tagad ir izveidojušies labvēlīgi apstākļi pārkrievošanai. Krievu skolās mācās 18 tūkstoši bērnu, kas nav krievi. Lietuviešu, poļu, ukraiņu, ebreju u.c. mazākumtautību bērniem iespējas apgūt zinības savā dzimtajā valodā ir 18 reizes mazākas nekā krieviem. Var jautāt, kāpēc Latvijā vienas mazākumtautības valodu izceļ, bet citas noliecina? Vai tas nav sava veida rasisms?

Latviešu mācību valodas īpatsvars skolās kopš 2010. gada ir krities par diviem procentiem. Šis fakts apliecina to, ka mūsu

Kāpēc ir atļauts likvidēt latviešu skolas, bet citām jāapiet apkārt kā svētajām govīm? Vai tad prevalē naudas aprēķins vai tomēr politika?

varneši ignorē savu solījumu nostiprināt valsts valodas pozīcijas, veidot latvisku Latviju. Būtībā tas ir Satversmes prasību pārkāpums.

Iesaistīties cīņā par latviešu valodas pastāvēšanu vislielākās iespējas ir Izglītības un zinātnes minis-

trijai. Diemžēl šīs iespējas palikušas novārtā.

Kāpēc ir atļauts likvidēt latviešu skolas, bet citām jāapiet apkārt kā svētajām govīm? Vai tad prevalē naudas aprēķins vai tomēr politika?

Tā politika, par kuru nerunā Šadurskis.

KĀPĒC ESAM TĀDI, KĀ ESAM

Kā vēsture mūs veidojusi

Uldis Ģermanis

No grāmatas “Zināšanai”
Stokholmā, 1985. gadā

Turpinājums no
iepriekšējā numura

***

Tomēr nacionālisma idejas no rietumiem 19. gadsimta vidū sasniedz Latviju. Arī pie mums sākas nacionālā atmoda. Pirmais lielais nacionālais ideologs ir Atis Kronvalds. Pameklēsim viņa rakstos – ko viņš saka par saviem tautiešiem. Vēstulē skolotājam D. Dambergim 1869. gada augustā Kronvalds konstatē:

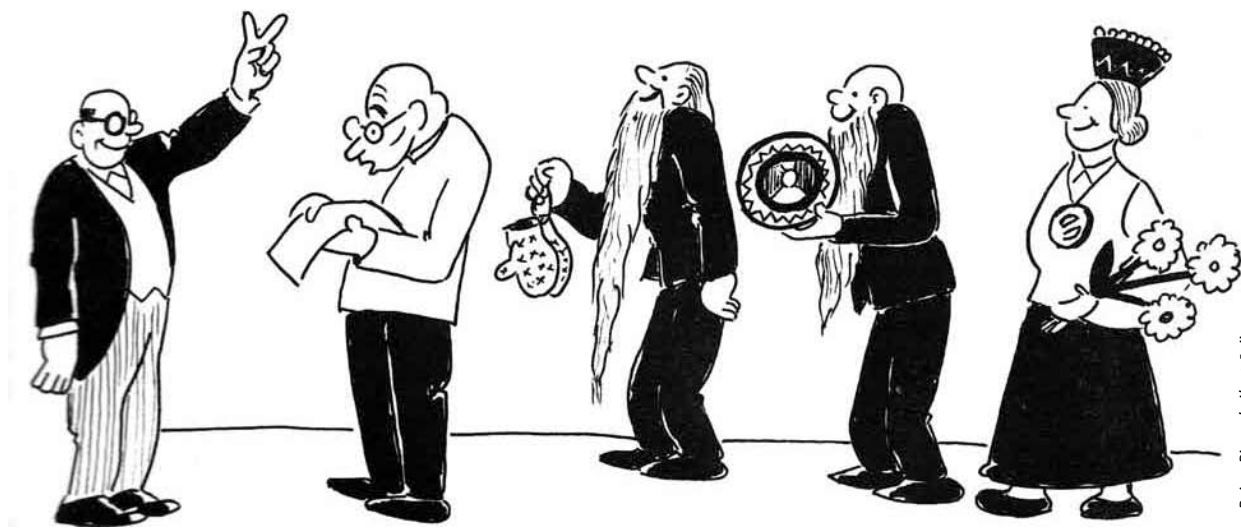
“Mēs nemīlam krietnus tikumus, jo mūsu vienīgās rūpes ir – **gaļa, gaļa, nauda, nauda!** (...) Mūsu tautai vēl daudzkārt trūkst nešaubīgas ticības, dedzīgas tēvzemes mīlestības un prātīgas cerības.”

1870. gadā vēstulē redaktoram B. Dirīķim viņš raksta:

“Izmirs vēl daža **paudze, iekām tikai verdzības gars sāks patiesi vispārīgu izzust** (...) Lai arī mēs šai karā kristum,

ielaužas jauna dumpīga “priecās mācība” jeb, kā toreiz teica, jaunais evaņģēlijs – **jaunā strāva**. Tās avots bija vācu marksisma brošūriņas, kas galvenokārt caur Liepāju ieplūda Latvijā. Šis jaunais evaņģēlijs aizrauj jauno, nemierīgo paaudzi, it īpaši skolniekus, studentus un pusinteligēntus. Tie audzinā bārdas, ērnoti ģērbjas, jūsmo un dumpojas.

Bet jaunie latviešu marksisti paliek **teorētiski vājinieki**; viņi nespēj pārstrādāt un piemērot Latvijas apstākļiem jaunās idejas. Latviešiem nav bijis neviena izcila marksistiska vai sociālistiska teorētiķa. Jaunos ļaudis pievelk varena perspektīva – internacionālais proletariāts (kas gan eksistē tikai iedomu pasaulē) un apsolutā lielā sociālā (neizbēgamā) revolūcija, jo **latvietis netic pats saviem spēkiem** (nav varējis tos attīstīt), cieš no **mazuma kompleksa**. Šī priecās mācība dod viņam iespēju **piecelties lielā kustībā**, un tas viņu pacilā. Bet, aizrāvis ar to, viņš aizmirst savas tautas intereses, savas kultūras vērtības.

ir lirisks, labsirdīgs sapņotājs, otrs – neciešami brutāls materiālists. Latviešiem vidējo tipu nemaz nesot (...) Pat latviešu rakstniecība ievērojusi šos divus pretpolus (Skat.: Raiņa un Skalbes darbus). ”

Tai pašā laikrakstā dienu vēlāk J. Lapinš žēlojas par latviešu tieksmi **denuncēt savus tautiešus** (pēc vecās kalpu modes). 1915. gada 27. jūnijā (vecajā stilā) viņš “**Līdumā**” atkal pieskaras dažām latviešu īpašībām:

“(...) viņi ir cēlušies no senajiem dzimtajiem, kuru starpā ir bijusi stipri izplatīta **žūpība** (...) latviešu pilsonība ir jau pusgadsimtu veca, bet kultūras darbiniekus, kas būtu cēlušies no viņas vidus, var uz pirkstiem uzskaitīt (...) latviešu inteliģence visā vairumā ir ļoti materiālistiska (...) Latviešu inteliģents attīstās tikai līdz zināmajam vecumam (...) tik maz vēribas piegriež zinātniskam darbam (...)”

Interesants ir arī **J. Lapina** raksts “Latviešu mākslinieciskais talants” (**Līdums**, 20.10.16., Nr. 241):

“(...) Jā, latviešiem kā noverdzinātai tautai ir samērā **vāja gribas spēja garīgās lietās**, bet stipra griba kādā nācijā ir vairāk nekā talants (...) Cik daudz maznozīmīgu personību nav starp latviešu māksliniekiem, kas Dieva dota talanta dēļ varētu uzstrādāties, bet kuri ne-strādā pie sevis, jo iedzimtais gribas vājums tos velk neceļos. Latviešu mākslinieks ir ātraudzis, kas ātri novirst, garīgi mirst jau kā jauneklis (...) Bet māksla prasa plašāka gara, lielākas pašuzpurēšanās kā jebkas (...) Viņai vajaga mākslas svētnīcu, galvenais – brīvas Latvijas un brīvu latviešu.”

Par kādu citu sāpīgu jautājumu raksta **J. Akurāters** “**Līduma**” slejās 1916. gada 14. jūlijā (v.st.): “(...) Mūsu nelaime ir tā, ka **mums nekad nav bijusi nacionāla baznīca**. Tas apstākļi ir radījis naidu, nesaprašanu un neuzticību pret baznīcu kā tautas nacionālo ideālu sekmētāju. (...) mūsu baznīca – luteriskā – ir bijusi vācu baznīca (...)”

1917. gada 2. augustā (v.st.) Maskavas latviešu nacionāldemokrātu avīze “**Dzimtenes Atbalss**” atreferēja **K. Skalbes** Valmieras skolotāju kursos nolasīto lekciju. Dzejnieks starp citu bija teicis:

“(...) Latvijai nav stipras un lielas dziņas uz augšu, Latvijai nav ilgas radīt sev galotnes (...) No vāciem un krieviem gadu simteņus verdzināti, mēs esam pazaudējuši dārgāko (...): dziņu uz patstāvību (...) **Materiālists ir saēdis Latvijas lauksaimnieku inteliģenci**, un tā runā un domā tikai par lopiem (...) Pateicoties latviešu verdziskumam, visi vēji mūs sviež apkārt (...)”

K. Freinberga vadītajā žurnālā “**Taurētājs**” (1917., Nr. 3) **A. Švābe** publicēja rakstu “Nācija un politika”, kur viņš norāda uz dažām latviešu vājībām vēsturiskā skatījumā:

“Dzīvodams jau astoto gadsimtu savā zemē kā beztiesīgs svešinieks, kā trimdā noņemts ziednieks, kam atņemta katra iespēja kolektīvi uzstāties un kolektīvi izteikt savu radošo gribu, latvietis zaudējis katru uzticību uz lielākiem nacionāliem pasākumiem. Tādēļ viņš, salīdzinot ar krieviem, tik vecīgi skops uz sabiedriskiem ziedojumiem (...)”

Sāksim ar **jaunlatviešiem**. Viņi ir tipiski jaunās naudas saimniecības teorētiķi un mazgruntniecības ideologi (kā uz laukiem, tā pilsētās). Nācija kā kultūrlāla vienība un pašvērtība priekš viņiem nepastāv. Ar to arī izskaidrojama viņu vieglprātīgā izturēšanās pret pašiem nācijas pamatiem – pret valodu un novadu. Katram zināma šī jaunlatviešu kauna pilnā biedrošanās ar visreakcionārākiem pārkrievinātājiem – slavofiliem; vēl vairāk: pašu jaunlatviešu aktīva dalība latviešu tautas pārkrievināšanā gan skolās (Brīvzemnieks), gan presē (Sproģis). Zināms, arī šai rīcībai var rast vēsturisku izskaidrojumu, bet – ne nacionālu attaisnojumu. Tikpat bēdīgi slaveni ir jaunlatvieši kā Latvijas teritorijas ārdītāji. Viņi bija tie, kas organizēja plašu latviešu masu izceļošanu uz kolonijām, “uz siltām zemēm” (...) Lūk, ko

J. Alunāns raksta 1859. g.: “Pats Dievs to grib, lai ļaudis mūžam nepaliek savā dzimtenē (...) Tāpēc: kur labi klājas, tur ir manas mājas!” (...)

Tas ir pilnīgs kulturāls nihilisms (...) Arī Kr. Valdemāram bija šis pats mietpilsoniskais ieskaits par kultūru – arī viņam galvenais materiālā kultūra. (...) Ar šādiem pašiem lozungiem uzstājās veselu pusgadsimteni vēlāk jaunstrāvniecības “lielinieki” (...) Nekad nevajag aizmirst, ka pirmā nelegālā latviešu literatūra bija gandrīz bez izņēmuma vāciska un pirmie latviešu sociāldemokrāti iepazinās ne ar marksismu vispār, bet ar vācu marksismu, pārstrādātu vācu partijas biedru galvās un piemērotu vācu nacionālam vajadzībām. (...) Pavisam citādam jābūt strādnieku partijas stāvoklim pret nacionālo jautājumu daudz nacionālās valstis kā Austrijā un Krievijā. (...)

Kā strādniecība izturēsies pret “cittautiešiem” tad, kad viņa būs valsts politikas noteicēja, mēs nezinām. Bet daudzas pazīmes jau tagad rāda, ka, slēpdamās aiz dažādiem skaļiem un šķietami skaidriem lozungiem, tā centīsies bremsēt mazo nāciju demokrātijas kulturālās vajadzības. (...) Bez labās pilsonības un “lielinieciskās” strādniecības mums paliek plaši slāņi, kurus reprezentē nelielinieciskā strādniecība, radikālā demokrātija un kreisā “inteliģence” (...) politiskā ziņā viņās izmanāma stipra vienība – griba uz nacionālu kopdarbību pēc vienotas autonomas Latvijas. (...)”

1917. gada maijā notika Kurzemes Zemes sapulce Tērbatā (delegāti – Kurzemes bēgļi). Par to rakstīja E. Blanks “**Dzimtenes Atbalss**” (13.05.17., Nr. 37):

“(...) jāatzīst, ka šī sapulce pilnīgi atspoguļo latviešu sabiedrisko seju. Tā ir tā pati latviešu sabiedrība, kura stāv tik pat tāli no nacionāli politisku ideālu apziņas, cik tuvu tā atrodas savu kalpu pagātnei. Tikpat tāli no apzinīgākas darbības – taktikas, cik tuvu pasīvai gaidīšanai. Liriska sapņošana un septiņi simts gadi ir saauguši ar latviešu dabu, ka tā ilgi vēl netiks uz no-

teikta nacionāli politisku mērķu un taktikas ceļa. **Kam tad nav Kurzeme dārga? Kam vēl vajag apliecināt gribu uz jauno brīvo, apvienoto (...) Latviju?** Bet kurzemnieki to viens otram apliecināja, it kā neticēdami sev un citiem, it kā izklidinādami šaubas par to...

(Un līdzīgi izrīkojas latvieši dažādās sanāksmēs tagadējā trimdā. – *U.G.*)

Kurzemniekiem trūkst politiska takta un revolucionāras taktikas (...) latvietis vēl nejūt tiesības uz pašnoteikšanos. **Viņam liekas, ka mums tie kungi var dot un var arī nedot**, ka viss atkarājas no viņiem. (...) **veca kalpu taktika – lūgt un apsveicināt savus kungus**. Kategorisku politisku prasību un revolucionāras darbības kurzemnieks vēl nepazīst. Tā nāks pēc tam, kad krievu jūgu viņš būs izbaudījis ne mazāk par vācu (...) Bet vai tad nebūs par vēlu? (...)”

Rakstā “700 un 200 gadi” **E. Blanks (Dz. Atb., 03.06.17., Nr. 42)** aprāda:

“(...) 60-to gadu īstenība (...) spieda latvieti turēties pie reāla saimnieciskās iekārtošanas darba bez tālākiem nacionāliem un politiskiem ideāliem (...) Valdemārs ir tik stiprs un tik apgarots pirmās stadijas – sociālās, pilsoniskās atmodas – priekšstāvis, cik neskaidrs un oportūnistisks un vājās nacionālās apziņas gaismā. Pēc latviešu atmodas kustības otra spēcīga soļa – Kronvalda, kurš jau sniedzas pēc tautas nacionālā gara (...) pēc latviskas kultūras, mēs paliekam stāvēt (...) vajadzēja spert trešo loģisko tautas attīstības soli (...) vajadzēja kronēt pirmo tautisko kustību ar Latvijas politisko ideālu. Bet – tas nenotiek. Tautiskā kustība atgriežas atpakaļ pie K. Valdemāra, pie materiāli praktiskā (pilsonība), pie sociālā (“jaunstrāvniecība”). (...)”

Kad nāks tā diena, kad latvietis nokratīs no savām kājām 200 gadu pišus, tāpat kā 700 gadu verdzības slogu? Kad nāks tā diena, kad brīvais latvietis pagriezīs savu vaigu pret saules lēktu un droši teiks: “Kur sākas Latvija, tur beidzas Krievija!”

Turpinājums 6. lpp.

Taču mūsu patstāvības laikmets (1918.–1940. g.) bija par īsu, lai organiski nostiprinātu latviešu nacionālo apziņu, lai padarītu to noturīgu un pašsaprotamu.

tomēr tā lieta pati nekritīs; bet mums, tiem tagadējiem, karā kritot, izaugs jo spēcīgi, jo stalti karotāji.”

Taču nacionālā atmoda pēc pirmajiem panākumiem ieslīd pilsoniskā pieticībā, nespējama pāraugt politiskā nacionālismā. Latviešu pilsoņi tai laikā (19. gadsimta 80. gadi) ir apmierināti ar sasniegtajiem materiāliem panākumiem un turpina vairoto savu mantu. Ar ļaļu izturēšanos pret cara patvaldību viņi cer sagaidīt zināmas reformas, t.i., pēc vecās kalpu metodes ar cepuri rokā, ar klanīšanos un pateikšanos (nezinot īsti, par ko).

Rīgas Latviešu biedrības 28. gadaskatums 1896. gada 19. februārī (pēc vecā stila) tika skandināta Baginsku Friča sacerētā “Galda dziesma”, kas beidzās ar šādām vārsēm:

Novēlēsim saules mūžu
Rīgas Latvju Biedrībai;
Un par visu pateicību
Izsacīsim valdībai!

Lai no Daugavas līdz
Nevai
Skaļu slavu uzsaucam:
Mūsu Caram –
Patvaldniekam
Nikolajam – Otrajam!

Dabiski, ka tā nevarēja ilgi turpināt un vadīt sabiedrisko dzīvi. Šai apstākumam un tukšumam tad nu deviņdesmitajos gados

Latviešu sociāldemokrāti 1904. gadā nodibina pirmo lielo latviešu politisko partiju, ko pilsoņi nespēj līdz pat 1917. gadam, kad daudz kas jau nokavēts (par to sarkastiski ir zobenies J. Jansons-Brauns). Pilsoņi nespēj arī radīt latviešu **nacionālpolitisko ideoloģiju** – to izdara neliela latviešu sociālistu grupa Šveicē gadsimtu maiņā (M. Valters, E. Rolavs, K. Skubiķis). Pilsonībā šīs idejas izpļata pārnācēji no sociālistu noņemnes (pēc 1905. gada revolūcijas) – M. Valters, J. Lapinš, J. Akurāters, L. Laicens u.c. Raksturīgi, ka pirmie, kas jau 1917. gada vasarā deklarē prasību pēc suverēnas Latvijas, ir bijušie sociālisti – E. Blanks, K. Upītis u.c.

***

Pienāk izšķirīgais Pirmā pasaules kara un revolūcijas laikmets. Kā vērtē latviešu sabiedrību tā laika aktīvie nacionālie darbinieki? Lai runā avoti.

Jānis Lapinš: “Kalpības gars un viņa cīņas līdzekļi” (**Līdums**, 30.03.15., Nr. 85):

“(...) Ieskatieties latviešu iekšējās cīņās (...) un jūs sapratīsiet, ka te viscaur vēl valda **plebejiskais cīņas gars** un maziskums (...) Kāds krievu rakstnieks nesen man teica, ka latviešu ir divi tipi: viens no tiem

Pasaules JAUNĀS KĀRTĪBAS

Turpinājums no 1. lpp.

Valdis Šteins: Savā acu priekšā redzēju, kā viņi gatavojās, kā pārgrupējās – visi šie gadi ir bijuši pārgrupēšanās gadi. Tad vieni, tad otri – tad pārdevējās, tad pārkrāsējās... Okupācijas laikā mums bija sarkanais drakons, t.s. sarkanais pūķis, un tad izveidojās pūķis ar septiņām galvām. Divas gan tādas salīpušas – LZS un LZP.

Tātad varas pūķim ir 7 galvas, bet rumpis – tas pats iepriekšējais. Taču 4. maija Republikas laikā tas vēl nebija tik izteikts, varbūt nebija tik tālu saorganizējies it visā – īpašumu pārņemšanā, t.s. prihvatizācijā. Tobrīd pie varas bija arī daudzi patriotiski cilvēki, un grupējumiem nebija iespējams brīvi rīkoties. Taču pēc tam varu pārņēma oligarhu grupējumu izveidotā Saeima.

TAS PATS PŪĶIS AR JAUNĀM GALVĀM

Valdis Šteins: Šie grupējumi ar vairākumu uzvarēja – *Latvijas ceļš, Saimnieks* u.c. Kādas vien t.s. partijas tad neradās! Bet patiesībā tie paši iepriekšējās varas cilvēki šo padomju varu saglabāja. Un raiti aizgāja valsts, proti – tautas –, kopīpašuma pārvēršana par nomenklatūras īpašumu, kas beidzās ar totālu valsts nozagšanu – gan garīgi, gan fiziski, turklāt realizējot latviešu vēsturē vismasveidīgāko iedzīvotāju pašdeportāciju. Varas paturēšana bez kautrēšanās tika nosaukta par kontinuitātes doktrīnu, kuru pat iestrādāja Satversmē ar J. Čakstes parakstu. Komunistu va-

rai bija jāturpinās, un tas arī tika likumīgi realizēts ar viņu pašu uzrakstītiem likumiem. Ja kāds vecais likums nederēja, to vienkārši izmeta papīrgrozā un uzrakstīja jaunu, pēc sava jaunā auguma piegrieztu, turklāt gandrīz katru gadu, bez Satversmes sapulces sasaukšanas, uzlaboja Satversmi.

DDD: *Un šai varai ne prātā nenāca novērst okupācijas sekas, atjaunot 1918. gada 18. novembra Republiku – viņi domāja tikai par savām merkantilajām interesēm?*

V.Š.: Jā, jo ilgu laiku Latvijā valdīja oligarhiskie grupējumi, tieši tāpat kā tagad Ukrainā. Bet līdz ar “brīvprātīgo” iestāšanos Eiropas Savienībā 2004. gadā šī vara tika sadalīta starp ES administrāciju un oligarhu grupējumiem. Viena tautas daļa noticeja, ka ES paglābs Latviju no grupējumu patvaļas. Tas nenotika. Tad noticeja Zatlēram un viņa “reformai”, bet 2011. gadā līdz ar “Zatlēra apvērsumu” vara pārgāja Briseles, Vašingtonas, Ņujorkas un Latvijas eirokangarisko un amerikankangarisko funkcionāru rokās. Tāpat, kā 1940. gadā ar Kremļa palīdzību tika izveidota kangaru Kirhenšteina valdība, 2011. gadā Latvijā varu sagrāba eirokangari ar rietumu sorosiešu palīdzību.

DDD: *Tātad, jūsuprāt, varasgroži ir pārbidījušies?*

V.Š.: Faktiski Latvija šobrīd ir ierēdņu valsts. Pareizāk sakot – pavalsts, jo t.s. Eiropas Savienība ir Eiropas Savienotās Valstis jeb Eiropas Federācija. Tas bija valsts aparāts, funkcionāru, kā šodien saka, ierēdniecības apvērsums

ar lietussargiem mašīnpiestoļu vietā. Tagad mums ir svešzemju un pašmāju ierēdņu un sorosiešu pārvaldīta valsts. Sorosieši blīvā slānī tēlo NVO, kuras visas praktiski tika mākslīgi radītas kā pārvaldnieku piedēklis.

Svešzemju banku funkcionāri uzstājas kā Latvijas eksperti. Parlaments ir butaforija – visu nosaka ministrijas un aiz tām stāvošie lobiji ar savām neskaitāmām aģentūrām, kuras ir pārpildītas ar birokrātiem. Pat budžeta naudu dala ministri. Ministrijas caur premjerministru un tiešajās ministru sanāksmēs Briselē, Davosā un citur saņem instrukcijas no īstajiem pārvaldniekiem. Tas ir – gan no Briseles, gan Vašingtonas, kā arī no ANO mītnēm Ņujorkā un Vinē.

Esam atgriezušies iepriekšējos laikos – tajos, kas bija pat pirms 1990. gada 4. maija. Piemēram, privātipašums – nebija mums komunistu laikos privātipašuma un tagad arī nav.

DDD: *Ir jau nu gan... Dažiem it īpaši!*

V.Š.: Ja iedomāties, ka tas dzīvoklis tev pieder, ka tā māja tev pieder, tad pamēģini nesamaksāt nekustamā īpašuma nodokli, un tie tev vairs nepiederēs... Ja par katru tavu īpašumu tev liek maksāt vēl un vēl, tad nekāda īpašuma tev faktiski nav. Iegādājoties privātipašumu, jau ir tikuši nomaksāti nodokļi, un nekustamā īpašuma nodoklis ir papildus aplikšana ar nodokļiem. Vēlreiz gribu uzsvērt – Latvijā privātipašums ir likvidēts! Tev piederošu mantu – privātipašumu – nevar aplikēt ar nodokli, to nosaka dabiskās tiesības, kuras nevienam grupējums vai valdonis tev nevar ne atņemt, ne iedot, jo tās ir iedevis Dievs, tāpat kā Dzīvību un Brīvību.

DDD: *Nu, jā, šis nodoklis faktiski ir sava veida īre...*

V.Š.: Lūk, tā ar katru likumu, ar katru instrukciju tiek apgriezta mūsu brīvība – mūsu pašu suverenitāte. Tas notiek visur, kur vien pavēršam skatu, – jebkurā tiesību normu virzienā. Vēlos, lai jūs saprastu – šis ir kolektivistu varas periods, šodien pie varas ir t.s. kolektivisti. Un aiz katra kolektīva ir saimnieks – valdonis.

DDD: *Tas, kurš dod naudu?*

V.Š.: Tas, kurš dod naudu, un tas, kurš vada ideoloģiski.

Protams, tas viss pamazām iesākās, kā es to sauca, 4. maija Republikas laikā. Daudzi VDK darbinieki tika nosūtīti darbā par bandītiem, daudzi kopā ar nomenklatūras komunistiem sadalīja savā starpā īpašumus, fabrikas, tomēr – kas ir svarīgi – tad vēl nebija valstisma reliģijas, kad valsts aparāts ir pie varas un tev tas ir jāpielūdz. Starpība tikai, ka grēksūdzes vietā tagad jāraksta deklarācijas.

PROJEKTS – VALSTISMA RELIĢIJAS IEDZĪVINĀŠANA

Valdis Šteins: Latvija, pirmkārt, izceļas ar savu valstisko korupciju, kurā pie varas esošie uzpērk savus cilvēkus ar lielām algām un savā starpā sadala ienesīgās ministrijas; otrkārt, ar valstisko ēnu ekonomiku. Klasisks, jau hrestomātisks piemērs Ēnu ekonomikai ir noslēpumainā, tautai piederošās Citadeles bankas pārdošana. Visur kur ir valstiskais komercnoslēpums – vienīga, vai vagonu pirkšana vai tankkuģu pārdošana, vai ... – tā ir Ēnu ekonomika, jo budžeta nauda ir tautas kopnauda.

DDD: *Kād sākās šī valstisma reliģijas sistēma?*

V.Š.: Ap 1993. gadu. Redzēju pat tādus sarakstus, kur nozares bija sadalītas starp politbrigādēm, valsts kopīpašums tika sadalīts savā starpā. Tad nāca pie varas grupa – viena politbrigāde ar vairākumu. Un tā viņi ar savu demokrātisko vairākumu Saeimā pieņēma lēmumus un visu dabūja cauri.

DDD: *Bet Tautas frontē taču bija patriotiski cilvēki – jūs, Viktors Avotiņš... arī Dainis Ivāns. Kādēļ viņi nedarbojās, lai izjauktu politbrigāžu scenāriju?*

V.Š.: Viktors jau uzreiz pagāja nost. Mēs vēl nesen ar viņu par šo jautājumu runājām, teicu, ka viņam vajadzēja palikt. Kad ar Jāni Rukšānu un Viktoru Avotiņu trijātā iesākām veidot Tautas fronti, es vismaz domāju, ka Viktoram ir jābūt priekšsēdētājam. Bet nekā – viņš atteicās. Es uzskatu, tā bija ļoti liela kļūda, un domāju, ka šodien viņš tam beidzot piekrit.

DDD: *Bet arī šodien viņš nav gatavs cīnīties?*

V.Š.: Viņš vienīgi raksta, cik spēj.

DDD: *Kas notika ar citiem tā laika patriotiem?*

V.Š.: Tika nobīdīti malā. Tas bija periods, kad viņi centās izveidot deputātu sarakstus uz vēlēšanām. Tautas frontes deputāti iedalījās vairākās striktās kategorijās, kuras pēc tam visi centās neuzsvērt un aizmirst. Vieni bija LTF un LNNK organizētāji. Otrie bija LKP un VDK iesūtītie LTF jaunbiedri. Trešie – tie, kas bija uzaicināti kļūt par jaunbiedriem, par deputātiem uz mikstiem krēsliem, ja tikai bez ierunām pārstāvēs jaunās LTF vadības intereses. To viņi vēlāk, sekodami LTF frakcijas vadītāja iekšim, sulainiski arī darīja. Ceturtā grupa bija Latvijas Lauksaimnieku savienības biedri – 22 deputāti, lielākoties kolhozu priekšsēdētāji. Piektā grupa bija tā sauktie “bezpartejiskie” komunisti jeb “inversie redīsi”, kā es viņus tajos laikos sauca, – no ārpuses balti, iekšā sarkani. Oficiāli skaitījās, ka šo “bezpartejisko” ir 66 deputāti, bet, ja no tiem atņemtu komunistus, kuri savu biedra karti bija

nolikuši pēdējā gada laikā, un bezpartejiskos ar braukšanas atļaujām uz kapitālistiskām ārvalstīm jeb *vijezdnijus*, tad istenu bezpartejisko būtu vien daži cilvēki. Starp Tautas frontes biedriem bija arī 30 kompartijas augsta ranga funkcionāri. Saskaņā ar I. Kežbera rakstīto, LTF augstākajā vadībā bija seši augsta ranga čekisti, kuriem, pēc viņa domām, jau nu gan vajadzējis atteikties no deputāta amata... Bet nesen TV raidījumā “Melu laboratorija” VDK priekšnieks E. Johansons izteicās, ka starp LTF deputātiem bijuši 46 čekisti.

Šo laiku var iedalīt divos spilgtos posmos: pārejas periods līdz pučam un pārejas-brīvvalsts periods līdz 5. Saeimai. Atbilstoši Lielajam projektam, 4. maija Republika kā pārejas valsts paveica visus tai uzliktos uzdevumus: sagatavoja likumdošanu un pat iesāka tautas kopīpašuma prihvatizāciju un nodošanu kompartijas un VDK politgrupējumu īpašumā. Tobrīd valsts vēl nebija nozagta, to masveidā sāka nozagt pēc 1993. gada valsts apvērsuma.

DDD: *Apvērsuma?*

V.Š.: Es to sauca par apvērsumu, jo toreiz mēs oficiāli apstrīdējām Saeimas vēlēšanu rezultātus, mūsu Konservatīvās partijas iesniegumu skatīja visās augstākajās tiesu instancēs. Mēs uzskatījām, ka 5. Saeima bija ievēlēta nelikumīgi.

DDD: *Un kur pazuda tautas varonis Dainis Ivāns?*

V.Š.: Dainis tā īsti nekad nav piedalījies tiešā vadībā – aiz viņa stāvēja Škapars un Kalniete, Godmanis, Dinēvičs u.c.

DDD: *Ivāns bija tikai seja?*

V.Š.: Jā. Piemēram, kad Kalniete bija aizbraukusi pie radiem uz Kanādu, mēs palikām ar Daini kā Tautas frontes vadītāji – Dainis, kā priekšsēdētājs, bet es kā Valdes priekšsēdētājs, mēs sastrādājāmies ļoti labi. Kad Kalniete atgriezās, sākās intrigas.

Reformkomunistiem bija ārkārtīgi svarīgi saorganizēt Tautas frontes 2. kongresu 1989. gada rudenī. To es Latvijas vēsturē uzskatu par robežliniju un krustceļu, kurā tauta tikai aizvesta uz šodienas posta zemi. Lai pretotos Komunistu ceļam, tur notika pat t.s. nacionālistu balsošana ar kājām – daudzi izgājām ārā. Tas bija kā protests, bet diemžēl mācītājs Rubenis uzstājās ar samierinošu runu, un visi konformistiski pieklusa. Rezultāts bija briesmīgs – LTF komunistiskais spārnis nāca pie varas un salika visos apgabalos savus komunistus. Kā Vides aizsardzības kluba viceprezidents un ideoloģiskais vadītājs Valdis Turins saka – gaišie komunisti cīnījās ar tumšajiem (melnajiem) komunistiem, bet mēs, nacionālistu grupa, tur pa vidu un mēģinājām kaut ko darīt.

DDD: *Tad arī sākās nedienas?*

V.Š.: Jā, tās sākās ar to, ka LTF 2. kongresā mēs abi ar Imantu Kalniņu zaudējām D. Ivānam un I. Godmanim. Īstenībā jau mēs nezaudējām, jo delegāti uz kongresu bija safabricēti – tas ir, viņi nebija LTF grupas izvirzīti, bet no LTF centra S. Kalnietes un J. Škapara virsvadībā nozīmēti. Tas garantēja komunistu varas saglabāšanu, un šī varas saglabāšana vēlāk nodrošināja tautas kopmantas prihvatizāciju un varas monopola saglabāšanu līdz pat šodienai.

Neaizmirsīsim, ka Pūķis ir tas pats, tikai tagad ar 7 galvām! Viņiem visu laiku bija un vēl aizvien pieder demokrātiskais vairākums – jeb varam teikt, ka Latvijā valda vairākuma diktatūra. Aiz vairākuma slēpjas Pārvaldnieki un Benificiāri jeb patiesā labuma guvēji.

DDD: *Vai vēl ir kāds no jūsu nacionālistu grupas, kurš cenšas kaut ko darīt, cīnīties?*

V.Š.: Neesmu pamanījis – visi kaut kā pieklusuši...

DDD: *Kā jums šķiet, kāpēc?*

V.Š.: Man grūti pateikt, tad jau katram no viņiem jāiet klāt un jāprasa: ko tu klusē...

Kādreiz mēs ar Berklavu ļoti daudz braukājām uz uzstājamies. Arī Berklavs, neskatoties uz saviem gadiem un darbību kompartijā, bija ļoti aktīvs cīnītājs. Pārējie nebija tādi. Kā jau teicu, jāprasa viņiem pašiem – kāpēc tu tagad klusē un neko nedari? Vienīgi, kad bija uztraukums par Valsts valodas referendumu, sanācām vairākkārt visi kopā.

DDD: *Bet pēc tam atkal visi apklusēja?*

V.Š.: Jā, tagad vispār visi klusē... varbūt aiz bezcerības kaut ko izmainīt, varbūt domājot, ka tā robežšķirtne ir sasniegta un atpakaļceļa uz nacionālu valsti vairs nav iespējama.

JAUNĀS KĀRTĪBAS PROTOKOLI – AGENDA 21

DDD: *Jūsuprāt, kādēļ Latvijā ir tikuši atstāti okupanti, kolonisti?*

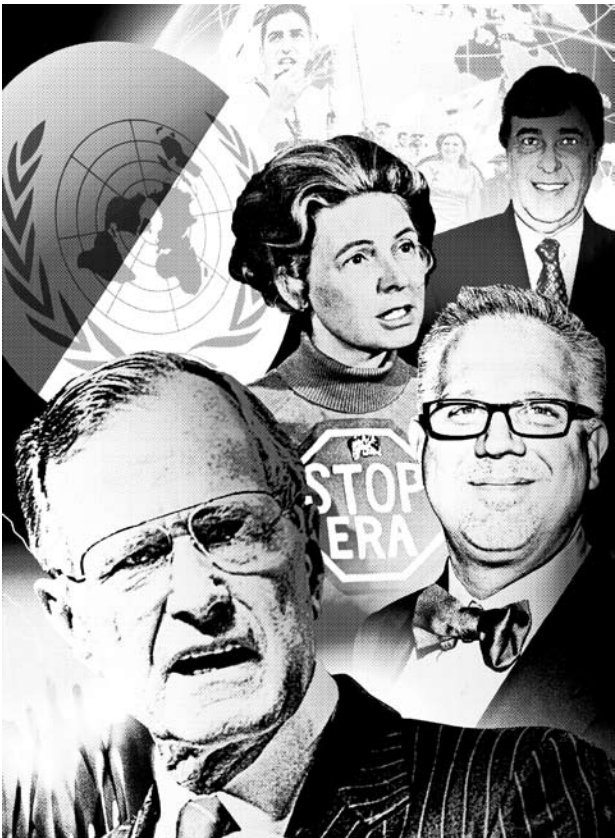
Valdis Šteins: Pirmajos gados vēl bija arī okupantu armija Latvijas teritorijā. Vēlāk notika ārkārtīgi liela piekāpšanās šiem militāristiem, un viņu pensionāri palika Latvijā. Tā bija lielākā kļūda, ko pieļāva Latvijas valdība.

DDD: *Kļūda vai apzināta rīcība?*

V.Š.: Bija spiediens, un – kā mēs tagad redzam – šī nenotikusi dekolonizācija atbilda Pasaules Jaunās Kārtības projektam. Jā, arī pensionēto militāristu atstāšana Latvijā – arī tā ietilpst projektā.

DDD: *No kā bija spiediens?*

V.Š.: No sabiedrotajiem – ASV un dažādām virsvalstu organizācijām.

grožos

Tāpat kā Abrenes atdošana. ASV ir savas darīšanas ar Krieviju. Abrenes atdošana – tas bija noziegums pret Latvijas valsti, tas bija antikonstitucionāls darījums.

DDD: *Gluži tāpat kā vienam otram pašmāju oligarham ir darīšanas...*

V.Š.: Dažam pašmāju

cionistiem, kas palīdz šos plānus realizēt” (Diena, 2010). Bet neredzēt šo faktu ir tas pats, kas iebāzt galvu smiltis. Ja mēs izveidotu atskaiti tabulas veidā un sarakstītu visus Agenda 21 uzstādītos uzdevumus, mēs vienkārši ierakstītu – pārpildīts, izpildīts, pārpildīts, tiek pildīts, zvēram

Faktiski Latvija šobrīd ir ierēdņu valsts. Pareizāk sakot – pavalsts, jo t.s. Eiropas Savienība ir Eiropas Savienotās Valstis jeb Eiropas Federācija.

oligarham tas bija biznesa darījums – *gešeft*. Bet ir vēl daudz svarīgāka lieta, ko mēs neievērojam. 1992. gads bija pāvērsiena punkts Pasaules mērogā, jo ANO pieņēma Darba kārtību jeb Rīcības plānu 21. gadsimtam – t.s. Agenda 21.

DDD: *Cik noprotu, tas arī ir jūsu pieminētais “Pasaules Jaunās Kārtības projekts”. Vai Agenda 21 pieņemšana, jūsuprāt, ir saistīta ar to, ka Latvijā nav notikusi deokupācija, dekolonizācija un debolešvīzācija?*

V.Š.: Jā, protams, vistiešākā veidā. Jau gandrīz 25 gadus dzīvojam katastrofas apstākļos, un šī Katastrofa iesākās 1992. gadā ar ANO Agenda 21 pieņemšanu.

Jā, neatkarības atjaunošanas pirmajos gados dzīvojam kā eiforiijā, ka nu jau brīvība ir klāt. Bet, kad paskatos, kas ir paredzēts šajā ANO darba kārtībā... Toreiz mēs nepievērsām uzmanību, kad Bušs seniors uzstājās ANO par Jauno Pasaules kārtību un par visas Pasaules valdības izveidošanu.

Atbilstoši Agendai 21 mums neatļāva attīstīt ražošanu, likvidēja rūpnīcas, fabrikas, notika t.s. deindustriālizācija. Vēl trakāk – nav notikusi mūsu dzīves desovjetizācija, un tas izpaužas visās dzīves sfērās. Ģenerālsekretārs un Sekretāri atkal braukā pa Latviju. Daudzi lustrāciju saprot ļoti plakani – tas nav vienkārši profesijas aizliegums vai aizliegums piedalīties balsošanā; tā ir visas kultūras dzīves pārveidošana, tā ir cita Domāšanas skola.

DDD: *Deindustriālizācija ir paredzēta ANO darba kārtībā?*

V.Š.: Jā, faktiski tur ir paredzēta ne tikai deindustriālizācija, bet vispār nacionālo valstu likvidēšana. Tur ir paredzēta arī šodienas migrācija uz Eiropu, tāpēc jau viņiem vienai, kur tie kolonisti atrodas – piesūtīsim vēl klāt, ko jau arī dara tagad. Neticiet, lasiet ANO dokumentus, par kuriem Latvija ir nobalsojusi!

Mums tiek izsmietas teorijas “par Rietumu korporācijas Latvijas ekonomiskās kolonizēšanas savzvērestību plāniem un par pašreizējo valdību kā bezmugurkaula kolabora-

Turpmāk vēl...

Intervēja Līga Muzikante

LAI AIZDOMĀJAS ARĪ LATVIEŠI!

Saruna ar ukraiņu brīvprātīgo cīnītāju, kustības “SOS armija” aktivistu Juriju Kasjanovu

Turpinājums no iepriekšējā numura

TIKAI TRĪS PROCENTI!

Gaļina Plačinda: *Vai drīkst, atgriežoties pie brīvprātības tēmas, iestarpināt savu repliku sabiedrības pārstāvja vārdā, kuru es pārstāvēšu tieši šobrīd? Visi mani apkārtējie palīdzēja un palīdz armijai miera periodā savu iespēju robežās. Varbūt šī palīdzība būtu daudz dinamiskāka, ja nebūtu pastāvīgās informācijas, kas parādās par dažāda veida krāpniekiem, afēristiem un vienkārši zagļiem, par kuriem visi agrāk domāja, ka tie ir brīvprātīgie. Vai tad jūs neredzat, ka brīvprātīgo kustību diskreditē šādi cilvēki un ka, protams, cilvēku altruisms atslābst?*

Jurijs Kasjanovs: Es runāju tikai par sevi. Domāju, ka 56 000 sekotāju mani neuzskata par krāpnieku. Bet mums nepieņāk 56 000 palīdzības katru mēnesi diemžēl. Ticiet man – mūsu mazajai lietai palīdz varbūt divi desmiti cilvēku, ne vairāk. Es skatos pēc naudas pārvedumiem – vieni un tie paši cilvēki samet man naudu braukšanas biļetei. Saprotiet? Vieni un tie paši! Es neceļu pretenzijas ne pret vienu. Es vienkārši konstatēju faktu. Cilvēki atrodas kaut kādā apātiskā stāvoklī un mēģina norobežoties gan no kara, gan no likstām. Mēģina noslēgties savā mazajā pasaulītē. Viņus nevar tajā vainot.

Pēc zinātnieku aplēsēm, pat Franču revolūcijas laikā piedalījās ne vairāk kā 7% iedzīvotāju. Amerikāņu kolonisti, kuri piedalījās karā par neatkarību, bija 3%. Tas tika precīzi saskaitīts, jo šiem ļaudīm vēlāk piešķīra noteiktas priekšrocības par to, ka viņi palīdzēja Savienotajām Valstīm kļūt par Savienotajām Valstīm. Amerikā vēl joprojām pastāv kāda noslēgta biedrība “Trisprocentnieki”. Tie ir cilvēki, kuri jebkurā situācijā ir gatavi cīnīties par savu valsti. Viņu ir tikai 3%! Saprotiet? Tieši šie cilvēki vienmēr iestājas pret uzbrukumiem sirdsapziņas brīvībai, preses brīvībai, pulcēšanās brīvībai utt. Šādu cilvēku vienmēr ir bijis maz.

G.P.: *Bet, ja Amerika arī ir procentiem pasionāru sasniedza uzplaukumu, domāju, mums arī ir iespēja.*

J.K.: Jā, protams, ir! Vēl vairāk, es esmu pārliecināts, ka tuvākajā laikā mēs šo iespēju pilnībā realizēsim.

G.P.: *Tuvākajā laikā – tas ir kad?*

J.K.: Šī gada laikā...
G.P.: *Ko – šī gada laikā?*
J.K.: Mūs gaida pietieko-

ši nopietnas pārmaiņas...

G.P.: *Bet vai drīkst mazliet konkrētāk – kas notiks šogad?*

J.K.: Saprotiet, tas, ko Pjotrs Porošenko un viņa komanda dara – tā ir pašnāvnieciska politika. Tā ved uz krīzes padziļināšanu valstī.

G.P.: *Varbūt Pjotrs Porošenko tā nedomā...*

J.K.: Nav svarīgi, ko viņš tur domā. Tas pavisam nav svarīgi. Janukovičam arī bija neprātīgs reitings, un viņš domāja, ka valda pār situāciju. Un pēkšņi notika Maidans. Nav svarīgi, ko domā Porošenko. Nav pat svarīgi, ko domā visa sabiedrība. Svarīgi, ko domā pasionāri.

G.P.: Jūs mani biedējat. Varbūt arī pie mums Ukrainā ir parādījusies kaut kāda masoniska “trisprocentnieku” loža?

J.K.: Nē, pagaidām nav. Bet, no kā jūs baidāties? Es nerunāju par revolūciju. Es runāju par nopietnām pārmaiņām sabiedrības apziņā. Saprotiet, kādā brīdī cilvēki sapratīs, ka karalis taču ir plīks... Es nerunāju konkrēti par Porošenko – es runāju par to cilvēku kliķi, kuri sevi izstāda kā prāta ziņā daudz pilnvērtīgākus tikai tāpēc, ka viņi biežāk brauc uz ārzemēm nekā visi pārējie. Vai arī tāpēc, ka ģērbjas visdārgākajos veikalos, tai pat laikā nezinot, cik maksā maize. Lūk, šie nez kāpēc uzskata, ka viņi valda pār pasauli. Konkrētajā gadījumā – pār mūsu valsti.

VAI VĒLĒŠANAS KAUT KO MAINĪS?

Gaļina Plačinda: *Bet varu teikt, ka šodien nav pats sliktākais valdības variants. Bet pēc vēlēšanām revanša rēgs kļūst pa visu valsti – ne tikai dienvidaustrumos.*

Jurijs Kasjanovs: Jums absolūti nav taisnība. Jo nav nekādas opozīcijas pret pašreizējo režīmu. Pjotra Porošenko blokā vairāk nekā puse ir bijušie “reģionāļi”. Jūs mulsina Vilkula uzvara? Bet agrāk nemulsināja Kernes uzvara?

G.P.: *Jūs pats tikko teicāt, ka nav šobrīd cilvēku, ar kuriem varētu nomainīt visu šo “komandu”...*

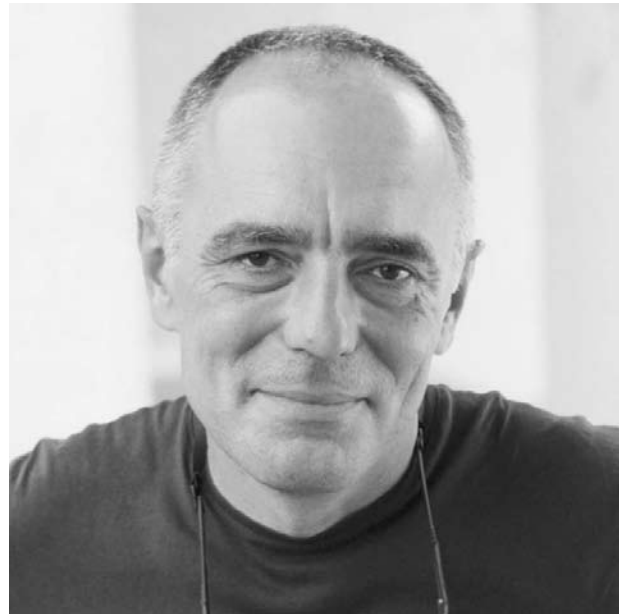
J.K.: Bet jūs esat gata-

G.P.: *Nezinu. Tā ir milzīga atbildība. Un ir nepieciešama zināmas prasmes. Mums jau ir bijušas virtuves strādnieces valdība.*

J.K.: Ticiet man, virtuves strādnieces tiktu galā ar valsts vadīšanu daudz prasmīgāk nekā tie, kuri šodien vada mūsu valsti.

G.P.: *Nu, labi, tas nozīmē – parlamenta vēlēšanas?*

J.K.: Kamdēļ gan? Kāpēc noteikti ir jāsaista pārmaiņas valstī ar kaut kādām vēlēšanām? Kāpēc

jūs uzskatāt, ka vēlēšanas kaut ko mainīs? Pie mums vēlēšanas ir bez izvēles! No vienas un tās pašas kav-vas izvelk dažādas kārtis. Bet izvēles nav. Mums pie varas jau daudzus gadus ir viena un tā pati oligarhiskā kārtā, kura tur, augšā, karo savā starpā un šo ienaidu noformē kā kaut

Kāpēc jūs uzskatāt, ka vēlēšanas kaut ko mainīs? Pie mums vēlēšanas ir bez izvēles! No vienas un tās pašas kav-vas izvelk dažādas kārtis. Bet izvēles nav.

kādas parlamentāras battāljas un valdības krīzes. Uz mums, sabiedrību, tas nekādi neattiecas.

Mums principā ir vien-alga – vai Jacepuks būs pie varas vai Groismans. Starpība ir tikai tā, ka tad, ja tomēr Groismans – tas nozīmēs, ka varu absolūti uzurpēs Pjotrs Porošenko. Tas ir, viņš nedalisies ar citām oligarhiskajām grupām. Bet mums ir izdevīgāk, lai tomēr būtu kaut kāds līdzsvars. Tas būs labākais no tā sliktā, kas mums ir. Bet vispār viņi visi mums nav vajadzīgi.

Es vēlreiz gribu atzīmēt: bija Ataturks, kurš spēja pievarēt veco sistēmu, bija Bens Gurions, kurš spēja no nulles uzbūvēt jaunu sistēmu. Bija Mannheims, kurš spēja salauzt sabiedrību, neskatoties uz protestiem, un uzvarēja padomju agresiju. Lūk, kad mums parādīsies šāda līmeņa līderi – mums kļūs lieki šie butaforiju parlamenti. Un neapšaubāmi mums būs nepieciešama diktatūra. Citādi šo ierēdņu kliķi salauzt nav iespējams. Visi to saprot. Visi nedaudz baidās no šī vārda, bet diemžēl mums nav citas izejas.

NEVIS GAIDĪT, BET DARĪT, KO SPĒJ

Jurijs Kasjanovs: Patiesībā istie līderi uzrodas pēkšņi un nenokurienes. Tāpēc viņi neiet “uz Šusteru”. Ataturkam nebija televizora. Tomēr ar visu to viņš kļuva par nācijas tēvu. Un vēl tagad tāds ir.

Savu vājo prāta spēju dēļ mūsu politiķi kaut kāda iemesla pēc uzskata, ka politika tiek veidota ar reklāmas plakātu un politisko sarunu šovu palīdzību. Patiesībā tā tiek veidota viņu politika. Bet, kad, atvainojos par savu valodu, sāksies īsta pakaļa un kļūs ļoti slikti – tas viss pilnībā

beigs strādāt. Tad arī parādīsies īsts līderis, kurš viņiem visiem parādis, kur vēži ziemo.

G.P.: *Jūs ticat atnākšanai.*

J.K.: Nē, protams, neticu, es neesmu reliģiozs.

G.P.: *Bet ticat, ka parādīsies ukraiņu nacionālais līderis...*

J.K.: Tā nav ticība, bet objektīva nepieciešamība. Bez tā nevar. Jūs pamēģiniet vienkārši, tāpat vien “pavirzīt” šos simtiem tūkstošus ierēdņu, kuri ir pieraduši tikai zagt. Ziniet, ir, kā banku apzog – pēkšņi parādās sīciņš cilvēks, kurš neitralizē bandītu ar pistoli.

G.P.: *Jūs velkat tādas paralēles, – ar bandītiem, kuri apzog banku.*

J.K.: Pie mums ir daudz sliktāk.

G.P.: *Nu, bankā – tur patiešām viss ir daudz saprotamāks. Bet ko mums visiem darīt šeit un šodien – tas ir jautājums, uz kuru man nav atbildes, un pēc tās es atnācu pie jums.*

J.K.: Vienkārši katram ir jādara tas, ko viņš spēj darīt, nevis pasīvi gaidīt “mesijas” atnākšanu.

G.P.: *Es arī nemaz negaidu. Es veidoju intervijas ar cilvēkiem, kurus uzskatu par sava veida sabiedrības bākām.*

J.K.: Nu, redziet, jūs taču neiesit uz interviju pie Ļevočkina?

G.P.: *Nē, neiešu... Bet ir daudz žurnālisti, kuri to darīs.*

J.K.: Tas nozīmē, jūs atšķiraties no masas. Un tas ir brīnišķīgi (smejas).

*Turpmāk vēl...
Tulkots no: <http://iamir.info/>*

KARŠ un MIERS mūsdienīgā skatījumā

A.V. Gremze

Vai kāds no tiem, kuri liberālās demokrātijas (LD) pasaulē bija izraisījuši un arvien vēl izraisa militārus konfliktus, paši ir tikuši tur iesaistīti? Protams, nē, jo tam ir domāta pilsoniskā sabiedrība, kurai tiek nolaistas asinis. Bet pats galvenais – intelektuāli morālais potenciāls ar katru konfliktu tiek novājināts. Turpretī visi, kuri šos zvēriskos plānus organizē un realizē, tie izdzīvo pat tad, ja cieš krahū (vismaz lielākā daļā). Tas neizbēgami rada strauju garīgi morālā līdzsvara pazemināšanos sabiedrībā kopumā, novedot to līdz vispārējam, globālam pagrimumam, jo par upuri kļūst paši vērtīgākie cilvēki.

Par šo parādību sabiedrībā man ir bijusi izdevība pārliecināties sava mūža garumā. Ar to ir pieticis, lai es vairs nepazītu savu tautu...

Pirmkārt, ir jāsaprot, ka tie, kuri iestīguši labklājības gūstā, vairs nav ne karotāji, ne cīnītāji. Viņus grūti ir atrast pilsētas intelīgences vidū. Vienīgā visiespējamākā sabiedrības daļa ir lauku zemniecības vidū, kas paši tiek galā ar visu un neskrien pēc katra kumosa uz veikalu. Viņi zina, ka var pamest darbu pēc nostrādātām 8 stundām. Lauciniekam tāpat kā cīnītājam frontē nav brīvdienu. Pat svētkus ienaidnieks izmanto, lai speciāli grautu pretinieka morāli. Tāpat lopīņiem lauku saimniecībās maz bēdu par to, vai kāds grib atpūsties.

Kas pārzina lauku dzīvi, sapratīs, ko es ar to domāju. Frontinieka pienākumus un atbildību nevar salīdzināt pat ar pilsētnieku darbu, kas strādā fabrikās vai kur citur, kad var pamest darbu pēc nostrādātām 8 stundām. Lauciniekam tāpat kā cīnītājam frontē nav brīvdienu. Pat svētkus ienaidnieks izmanto, lai speciāli grautu pretinieka morāli. Tāpat lopīņiem lauku saimniecībās maz bēdu par to, vai kāds grib atpūsties.

Reizēm ir pat tā, ka siena plavā vai uz labības lauka negaisa mākoņi draud visu sabojāt. Neviens saimnieks nepaliks vienaldzīgs – pat kaimiņi tādos gadījumos steigšies palīgā glābt. Tieši tas arī ir nepieciešams frontes apstākļos, kad kāds nokļuvis ielenkumā un ir jāglābj.

Bet katrai viensētai ir nepieciešams nodrošināt tās turpinājumu nākotnē, un visekonomiskāk ir nodrošināties pašiem ar savu darbaspēku. Tas prasa kuplu ģimeni, kurā lieks nav nevienš. Un tas ir vienīgais veids, kā tautai nodrošināt demogrāfisko situāciju. Līdz ar to nekas nevar būt saimnieciski izdevīgāks par viensētu lauku saimniecības veidu. Papildus vēl var minēt kooperēšanos, lai vienam vien nebūtu nepieciešams iegādāties dārgu tehniku. Tas paver arī plašākas iespējas saražotās produkcijas pārdošanā. Un tālākais jau ir valsts ierēdņu

Vistaisnīgāk būtu, ja militāro konfliktu mākslīgie izraisītāji paši atrastos sauszemes spēku priekšējās pozīcijās – tieši tur, kur sagaidāms vislielākais apdraudējums.

darba lauciņš – nodrošināt, lai vispirms tiktu pieejams vietējais tirgus ar zemes saimnieka priekšrocībām. Tas ir galvenais pienākums valstij pret saviem pilsoņiem. Tam ir jānotiek bez jebkādiem starpniekiem un liekēžiem. Zemnieki paši zina, ko tiem vajag, ko un kad sēt un plaut, kādus mājdzīvniekus labāk turēt.

Pietiek maldināt sabiedrību ar to, kas ir brīvība. Ja kādam tas nav skaidrs, lai iepazīstas ar Eduarda Virzas grāmatām “Kārlis Ulmanis” un “Straumēni”, vai arī Gottharda Ādolfa Cauča grāmatu “Viena latvieša stāsts. Mūža svētdienā”. No jaunākās paaudzes – Armands Puče “Jūs nekad viņu nenogalināsit”. Ja man būtu teikšana, es šīs grāmatas ieviestu skolas obligātajā literatūrā.

Bet pie šī režīma nav nekādu cerību. Arī citā jomā – valsts aizsardzības jomā. Pat no 300 aicinātiem rezervistiem atsaucās tikai piektā daļa. Jājautā – cik to būs reālos draudu apstākļos? Ir radīta situācija, ka nav iespējams pat ieviest obligāto karadienestu. No vienas puses – tad jāapmāca arī okupanti. No otras – cik iespējamo rekrūšu ir jau aizmukuši uz ārzemēm, un cik vēl aizmuktu, ja draudētu iesaukšana?

Kara dienests vismaz nedaudz pietuvina kara apstākļu disciplīnai un grūtībām – jo grūtāk mācībās, jo vieglāk kaujās apstākļos. Ar to tiek pietuvināti reālie apstākļi arī privātajai dzīvē izveidotiem romantiskiem priekšstatiem par varonību, apbalvojumiem, pašaieliedzību un pienākumu pret savu valsti. Tas visvairāk attiecināms uz sabiedrības aprindām, kuras iestīgušas dziļā labklājības atkarības gūstā, un lielākais, ko tādi spēj, – uz fronti aizsūtīt citus, pašiem paliekot pienācīgā attālumā no visa, kur draud briesmas. Tieši tādiem visvairāk ir vajadzīgs šis obligātais karadienests.

Tas ir būtiski kaut vai tādēļ, ka kara realitāte ir diametrāli pretēja privātajai dzīvei. Ja ir vēlēšanās savu valsti aizstāvēt, tad ir jāorganizē visaptveroša militāra apmācība, sākot jau ar skolām, Sarkano Krustu, privātām militārajām organizācijām, aizsargiem, zemessargiem – vismaz divgadīgu obligāto karadienestu. Bet t.s. algotņu armija der tika miera laikiem. Par to var pārliecināties katrs, kurš pasniegto informāciju spēj lasīt starp rindiņām.

Vistaisnīgāk būtu, ja militāro konfliktu mākslīgie izraisītāji paši atrastos sauszemes spēku priekšējās pozīcijās – tieši tur, kur sagaidāms vislielākais apdraudējums. Tad neauglīga plāpāšana pārvērstos noderīgā, aktīvā rīcībā ar adekvātu cilvēka dzīvības cenas novērtējumu.

KĀPĒC ESAM TĀDI, KĀ ESAM

Kā vēsture mūs veidojusi

Turpinājums no 3. lpp.

Teikto papildina **E.Blanka** raksts “Vēl un vēlreiz” (**Dz.Atb.**, 28.06.17., Nr. 49):

“Latvijas līdz šim vēl nebija. Bija latviešu tauta, izturīga un panesīga, kalpināta no vācu muižniecības saimnieciski un no Krievijas politiski-kulturāli. Pirmo verdzību latvieši sajuta vairāk, otro mazāk. Latvietis bija sen kamēr zaudējis savu patstāvību (..) Viņš gribēja zemes stūrīti, un ar to latvieti varēja apmierināt uz visiem laikiem. Viņš savus bērnus jau bija labi izskolojis, inteliģence un turība ar katru gadu auga, bet kultūrtautas pirmā pazīme – politiskās patstāvības prasība – latviešos neattīstījās. Taisni otrādi – **latvietis kļuva par pasaules pilsoni**, kuram vienalga, kur viņš strādā, priekš kā viņš strādā un ko tas strādā. Neskaitāma inteliģentu armija aizplūda uz Krievijas muižām, fabrikām, zemstēm (pašvaldību iestādēm. – *U.Ģ.*), skolām (..) Latvietis nav jutis organisku sakaru ar Latviju. Nav viņam pilsoņa jūtu un nekādu saišu (..) Lielajā “tēvijā” latvietis pratis materiāli iekārtoties, un, būdams bez kaut kādiem nacionāliem ideāliem, viņš savu dzīves uzdevumu ir arī piepildījis. **Latvietis, būdams inteliģents, pavēlnieks un vadons, vēl arvien ir tikai kalps.** (..) Latvietis ir nolīdis sāpus un pazuudējis pat tiesības apziņu. Cik liels, cik liels ir pagātnes lāsts!

Latvietim nav pienākumu pret Krieviju, bet otrādi. (..) Latvietim jāsaprot, ka viņam ir tiesības pilnīgi atdalīties no Krievijas, un, ja tikai Latvijas prasības pie suverenitātes būs nobriedušas, **mēs pacelsim karogu par Latvijas maksimālo prasību, par suverenu Latviju.** (..)”

***

Mēs zinām, cik lielas grūtības bija, šo karogu paceļot un brīvības cīņas sākot. Lielā tautas daļā nebija ticības un palāvības uz pašu spēkiem (svešautiešu ieopotētais mazvērtības komplekss), nebija nacionālpolitiskās pieredzes un tradīciju, trūka stingras nacionālas apziņas. Un tomēr par spīti visam suverenitātes ideja toreiz uzvarēja.

Taču mūsu patstāvības laikmets (1918.–1940. g.) bija par īsu, lai **organiski nostiprinātu latviešu nacionālo apziņu**, lai padarītu to noturīgu un pašsaprotamu. Nepaguva nobriest arī mūsu politiskā kultūra rietumu demokrātiju garā.

Neatkarības laika kulturālie panākumi bija lieli, bet mūsu kultūras dzīve nepaguva izvērsties dziļumā, pamatīgumā, precizitātē. Vēl šodien lielā latviešu trimdas sabiedrības daļā, piemēram, ir gauži primitīvi un naivi uzskati par vēsturi un vēsturnieku uzdevumiem: daudzi

domā, ka vēsture jāraksta, lai propagandētu, lai slavinātu vai peltu mūsu interesēs. Tas, ka, tādā veidā darbojoties, mēs varam sevi tikai kompromitēt, pat redzamiem sabiedriskiem darbiniekiem vēl nav kļuvis skaidrs.

Nobeigumā – vēl kāds svešautieša vērtējums par mums. Centrālajā valsts vēstures arhīvā Rīgā glabājas kāda **Ostlandes reihskomisariāta ierēdņa priekšlikumi par apiešanos ar latviešiem** (sarakstīti 1941. gada rudenī). Šajā dokumentā teikts:

“(..) Nacionālie centieni jānovirza nekaitīgajā kultūras jomā, it īpaši tautas mākslā (tautas dziesmas, tērpi, tradicionālie svētki), tiem jāļauj dabiski iznīkt. (..)

Rasiski vērtīgajam latvietim (..) jāatstāj iespēja Austrumu koloniālo apgabalu celtniecībā saplūst ar vācu elementu. Turpretī elementi, kas rasiski mūsu tautā neiederas, jāpamudina izceļošanai, paverot tiem saimnieciskas iespējas Austrumos. Tie lietderīgi var aizpildīt vidusslāni, kura Krievijā joprojām gandrīz nemaz nav. (..)

Latvietis ar visām savam garīgajām un organizatora spējām politiski ir nenobriedis. Viņa politiskā patstāvība jau sākumā jāsamazina līdz minimumam. Lai nepieciešamo politisko tiesību atņemšanu izlīdzinātu, latvietis labi jānodrošina saimnieciski (..) **Visumā viņš ir apmierināts, ja var labi dzīvot** un ja viņam nodrošināta viņa mazā kultūras brīvība. (..) **Latvietis nespēj savu dzīvi pakārtot augstākiem aspektiem, bet tikai paša labumam.**

Ir izcili latvieši, kas ir noteikti ideālisti, taču to nav tik daudz, lai tie pārvaldītu politisko dzīvi. Šo īpašību izmantojot, mēs varam latviešus viegli vadīt, tos izspēlēt vienu pret otru un tādā kārtā aizkavēt nacionālu apvienošanos. Mums jāvairās tomēr aiziet tik tālu, ka viņš mana, uz ko mēs tēmējam. (..) Svarīga loma pārvācošanā ir karadienestam (..) Pēc desmit gadiem, varbūt arī agrāk, latviešu pārvācošana vairs nebūs nekāda problēma. (..) Ar latviešiem jāapietas uzmanīgi vienīgi tikmēr, kamēr esam spiesti šo zemi pārvaldīt ar iespējami mazu vāciešu skaitu. (..)

***

Divu okupāciju apdullināti un demoralizēti, vairāk nekā simttūkstoši latviešu nonāca rietumos. Šeit atkal visā pilnībā atklājās mūsu dažādās, iepriekš minētās vājības un trūkumi. Būdami **vāji politiski domātāji un vērtētāji**, vairums latviešu nododas vēlmju domāšanai (konceptija par neizbēgamo konfliktu starp rietumu

Mēs nu reiz esam tādi, kā vēsture un nemitīgie likteņa triecieni mūs veidojuši. Ja būtu kāda “vēstures tiesa”, tā droši vien mūsu tautu par daudz ko attaisnotu. Taču tas mums maz ko līdzētu kā nācijai.

demokrātijām un PSRS un par “drīzo atgriešanos mājās”). Atkal iedragāti ticībā saviem spēkiem, latvieši **cer un gaida visu no cietiem**, bet negatavojas jau laikus ilgam un sīkstam nacionālam darbam trimdā. Atkal notiek bezjēdzīga klanīšanās, pateikšanās (par ko?), tautisku šķīvju un cimdū pasniegšana dažādiem visai apšaubāmas kvalitātes ierēdņiem.

Pašu sanāksmēs tiek izkliegtas apbružātas patriotiskas frāzes, bet mājās ar saviem bērniem “patrioti” buldurē svešvalodā, reizēm žēlojoties, ka jaunā paaudze neprotot latviski. Nekas tā neatklāj istas nacionālas apziņas trūkumu kā šīs nožēlojamais apstākļis.

Pats būdams intelektuāli nedrošs, trimdas latvietis gluži dabiski jūt stipras aizdomas pret latviešu intelektuāļu saujiņu. Uz viņiem ne vien kā neklausās, bet viņus arī dažādā veidā mēģināts kompromitēt un pat izstumt no latviešu sabiedrības. Mums ir organizācijas, kas lielā mērā no šī “nelatviskā elementa” jau atbrīvojušās. Pēc tam dzirdama žēlošanās, ka jaunā organizāciju darbs, mūsu sanāksmes norisinoties zemā līmenī, nespējot ieinteresēt jauno paaudzi.

Trimdas skolās ilgu laiku tika stāstīts par rījām un klētiņām, bet nevis par to, kas ir reāls un aktuāls. Par varītēm centās jaunatni atturēt no saskares ar notikumu attīstību un dažādajām problēmām Latvijā, baidoties, ka tā varētu “samaitāties”. Pieredze rādījusi, ka tieši tie jaunieši, kas varējuši iepazīties ar latviešu likteni padomju režīmā, ar patiesu interesi pievērsušies latviešu problēmām.

Katrai trimdas sabiedrībai draud iekonservēšanās un stagnācija. To apzinoties, mēs varbūt varētu šos draudus zināmā mērā reducēt. Mums tāpēc nevajadzētu arī vienmēr un visur meklēt atbalstu pie visreakcionārākajām aprindām, kurām bieži vien nav ne lielākas ietekmes, ne nākotnes, bet kas mūs pašus var tikai kompromitēt.

Vajadzētu apzināties, ka visai daudz cilvēku, nespējami un neprazdami darīt ko nopietnu un konstruktīvu, aizpilda dzīvi ar to, ka viņi “**izvērs iekšējo cīņu**” – meklē dažādas “iekšējos ienaidniekus” un noņemamas ar to apkarošanu. Un, kas meklē, tas vienmēr kaut ko atrod. Šīs nožēlojamās (kaut psihiski varbūt saprotamās) izdarības tomēr nevajadzētu veicināt un atbalstīt.

***

Par to visu mums nebūtu jāuztraucas vai jākrīt izmisumā. Es apzinīgi esmu izcēlis mūsu vājas puses un trūkumus. Mēs nu reiz esam tādi, kā vēsture un nemitīgie likteņa triecieni mūs veidojuši. Ja būtu kāda “vēstures tiesa”, tā droši vien mūsu tautu par daudz ko attaisnotu. Taču tas mums maz ko līdzētu kā nācijai. Daudz svarīgāk ir savas kļūdas un vājības apzināties, pārdomāt un izdarīt saprātīgus secinājumus. Mūsu vēstures gaitas ir bijušas tik interesantas, mēs vairākkārt esam atradušies lielu pasaules notikumu “atslēgas pozīcijās”, ka ir vērts nopietni mēģināt iepazīties ar latviešu tautas vēsturi un kultūru. Jo tikai to, ko pilnīgāk pazīst, var arī patiesi iemīlēt. Iemīlēt – ar visām kļūdām un trūkumiem.

Jautājums par SAIMNIEKA SAJŪTU

Saruna ar *Latviešu banderovieti*, kurš ir karojis Ukrainā

Turpinājums no iepriekšējā numura

KVALITĀTE UN KVANTITĀTE

DDD: Esam tikušies ar ukraiņiem. Pārsteidz viņu izbrīns, ka Latvijā tiek izdotas grāmatas latviešu valodā – Ukrainā grāmatas ukraiņu valodā esot retums. Vai tiešām ukraiņu valoda tā tiek diskriminēta?

L.B.: Jāsaprot, ka liela daļa etnisko ukraiņu ir krievvalodīgi, arī frontē starp brīvprātīgajiem ir pietiekoši daudz krievvalodīgo. Tā nebija lojalitātes pazīme, viņi vienkārši tik tālu nebija aizdomājušies. Ar grāmatu izdevniecībām ir tā, ka spēja pastāvēt tikai tās izdevniecības, kas iesaistījās korupcijā. Piemēram, Austrumukrainā drīkstēja strādāt tikai tie grāmatu izdevēji un tirgotāji, kas piederēja Krievijas monopolistiem. Doņeckā, ja kāds ukraiņis gribētu pārdot Rietumukrainā iz-

televīziju tu nedabūsi, jo visi kabeļoperatori pieder Krievijai. Tāpat arī mums ir ar masu saziņas līdzekļiem un kanāliem. Gan jau Krievijas lielie kabeļraidītāji, iespējams, kaut ko dod mūsu kabeļoperatoriem, lai Krievijas kanāli būtu obligāti komplektā.

Faktiski mūsu šovbizness nevar dzīvot ar diviem miljoniem potenciālo klientu, mūsu intelektuāļi daudz patērē citu kultūru. Es lasu daudz ko angliiski vai krieviski oriģinālā, pirms tas iznāk latviski. Kiršteina kungs reiz teica, ka Latvijā intelektuāļai grāmatai 500 eksemplāru tirāža jau ir daudz. Bet mums blakus ir valsts, kurai ir krietni lielāks izdevumu skaits un kurai nav tajā brīdī vajadzīgs ekonomiskais pamatojums (kaut gan viņu milzīgajā tirgū var pelnīt arī tāpat), bet ir gatavi dot lielu naudu, lai sasniegtu politiskos mērķus.

DDD: Bet jautājums jau ir tieši par saimnieka sajūtu. Jūsu sniegtie pie-

reizes no vietas u.tml.. Un tā arī ierakstītu – tur visu pieņemtu.

DDD: Bet pie mums – sāktos izmeklēšana par nacionālā naida kurināšanu, un nabaga latvieti, kurš vēlējās aizstāvēt savu tautu, sodītu un apkarinātu ar visādām birkām...

L.B.: Jā. Noteikti kāds radikālis u.tml. Nacionālā naida kurināšana, Eiropas valstij nepiedienīga uzvedība.

VAI ESI GATAVS MIRT PAR LATVIJU?

DDD: Šobrīd vairāk nekā jebkad ir svarīgs lojalitātes jautājums. Jūsprāt, vai mums nevajadzētu naturalizētajiem, pirms piešķirt pilsonību, uzdot jautājumu – vai esi gatavs šaut uz krieviem, ja Krievija uzbruks Latvijai?

L.B.: Es domāju, tas būtu pārāk šaurs jautājums. Manuprāt, visa integrācijas politika būtu skatāma no otras puses – nevis mums kaut kas viņiem jāpierāda, bet viņiem ir jāizgriež krūtīs un jāzvēr: “Es šaušu uz jebkuru okupantu; ja man nebūs ar ko šaut, es viņam pārgrauzīšu rikli, plēšīšu viņu ar nagiem, rokām, zobiem, ar visu, kas man ir!” Pilsonība ir jānopelna – tas nav nekas tāds, kas viņam par to, ka kaut kādu apstākļu dēļ šeit ieradies, pienāktos. Tieši viņam ir jāpierāda, ka ir noderīgs Latvijas valstij. Un pieļauju, ka tas varētu būt tikai viens no jautājumiem, kas šādā vai tādā formā būtu uzdots. Piemēram, vai esat gatavs atdot dzīvību par Latviju? Vai esat gatavs nogalināt par Latviju? Šaubos, vai pat visi latvieši uz to ir spējīgi – vai nu bēgs projām, vai mēģinās pielāgoties jaunajai varai. Mums jāatzīst, ka tādi ir, bet nedrīkstam papildināt tautu ar vēl papildus tādiem pašiem, kuri neciena valodu, tautu, Latvijas valsti un nav gatavi mirt par Latviju.

DDD: Starp citu, mūsu zeme jau viņiem patīk, tikai tie latvieši traucē.

L.B.: Kas tad ir Latvija? No kā sastāv valsts?

DDD: Protams, no nacionijas. Bet viņi to nesaprot – viņu domāšanas princips ir cits.

L.B.: Valsts sastāv no tautas, no teritorijas, kuru tā tauta apdzīvo, un institucionālā ietvara jeb normatīvo aktu un iestāžu kopuma.

JĀBEIDZ TICĒT SMADZEŅU SKALOŠANAI

DDD: Atgriezīsimies vēl pie notikumiem Ukrainā. Vai tie, kuri šobrīd tur karo,

nenozēlo Maidanu, nav vilšanās par rezultātiem?

L.B.: Ir. Ar Maidanu saistījās liels cerības. Faktiski jau jebkurā revolūcijā mērķi tiek sprauti krietni tālāk, nekā tos pārsvarā izdodas sasniegt. Kas notika pie mums Atmodas gados? Mums nāca Godmanis. Nu, viņiem arī – Porošenko – Ukrainas Godmanis. Vai viņš ir labs vai slikts, tas ir cits jautājums. Bet – ko tajā brīdī spēja piedāvāt (mums vismaz bija Pilsoņu Kongress) Ukrainas opozīcija jeb Maidans? Maidanam bija ārkārtīgi sadrumstalota struktūra, ar ļoti lielu apolītisku cilvēku daudzumu, kuri nespēj konvertēt šo Maidanu kaut kādā politiskā spēkā.

Es pieļauju, ka viņi izies vēl dažus Maidanus (tas būs pietiekoši sāpīgs process), līdz nonāks pie vienošanās par kaut kādiem jautājumiem. Es domāju, ka Krievija ar visām četrām to traucēs, mēģinot taisīt iekšēju revolūciju, viltus maidanus, stutējot vietējos oligarhus, kriminālus un apkarojot nacionālos spēkus. Nu – lai ukraiņiem veicas tikt ar to visu galā!

DDD: Man liekas, ka visā pasaulē patiesais nacionālisms tiek apzināti iznīcināts, jo, lai vadītu procesus savās interesēs, nepieciešams pūlis, nevis tauta.

L.B.: Tas atkarīgs no tā, kāds ir sabiedrības pieprasījums. ASV izkaroja savu neatkarību no Lielbritānijas, jo tautas vairākums to atbalstīja, lai gan bija arī pretinieki, taču bija vairākuma atbalsts, un viņi izkaroja šo neatkarību. Tātad, ja ar nacionālu domāšanu būs vairākumā, tie paši merkantīlie politiķi būs spiesti vismaz pielāgoties. Tā kā tāda pieprasījuma nav, tad kam pielāgoties?

DDD: Tā diemžēl ir. Kāds būtu jūsu vēlējums mūsu lasītājiem un latviešu tautai kopumā?

L.B.: Mans vēlējums – būt politiski un sabiedriski aktīviem un saprast: ja jūs kaut kur nepiedalāties, tad tas nenozīmē, ka paliks labāk.

Latviešiem ir tāda mode – es tur nepiedalīšos, iznāks vēl ne tā. Bet jāsaprot – ja neko nedarīsīt, vietā atnāks vēl sliktāki. Ja nepadzīsīt tos huligānus, kuri piemēslu parku jūsu mājas priekšā, tad tas tiks piemēslots. Ja neapvienosities ar citiem sakarīgi domājošiem, tad nesakarīgi apvienosies pavisam noteikti un uzkāps jums uz galvas. Tādēļ aicinu visus latviešus visos līmeņos **pašorganizēties**. Vispirms sāciet ar vieniem kaimiņiem, savu namu, ar savu namu pārvaldi.

Igaunijā to ir pārņēmuši, Latvija ir viena no retajām valstīm pasaulē, kurā publiskais sektors (pilsētas/novada dome) apsaimnie-

ko privātos daudzdzīvokļu namus. Kāpēc? Tāpēc, ka dzīvokļu īpašnieki neko nevar savā starpā sarunāt. Tikai izvelk kaut kādus simts gadus vecus stāstus, ko kurš kādam solījis, kā kurš kuru nopludinājis, kasās par centiem utt. Kurš šajā situācijā uzvar? Blēži!

Tātad, ja ar nacionālu domāšanu būs vairākumā, tie paši merkantīlie politiķi būs spiesti vismaz pielāgoties. Tā kā tāda pieprasījuma nav, tad kam pielāgoties?!

Viņi sasola visiem visu rīt uz pusdienas laiku.

Jābeidz ticēt nostāstiem un smadzeņu skalošanai. Jāsāk ar praktisku pieeju – jūs tātad piedāvāt to un to, kā to reāli izpildīsīt? Jāsāk vērtēt patiesību, nevis jāklausa tajā, ko ir patikami dzirdēt. Diemžēl publiskajā telpā mēs daudz stāstām, ka mums patīk, ka politiķi ir patiesi. Bet liela daļa sabiedrības jau negrib patieso politiku, jo par to nebalso. Sabiedrība grib dzirdēt patikamas lietas. Pat tad, ja viņu vēlmes ir utopiskas un praksē nav realizējamas. Blēžiem atliek uztvert šīs utopiskās vēlmes un solīt visu tā arī izdarīt. Par to nobalso un pēc tam brīnās: kā tad tā – atkal apčakarējuši nelietīgie politiķi?...

Ja gribat godīgu politiku – balsojiet par tiem, kuri stāsta taisnību, pat ja šī taisnība ir skarba un nepatīkama. Ja politiķis sāk

res izmaksas bija cieši atkarīgas no Krievijas gāzes cenas, maizes cena caur degvielas cenu pastarpināti atkarīga no Krievijas naftas cenas. Līdz ar to uzvarēja politiķi, kuri solīja un lida uz vēdera Krievijas priekšā... Rezultāts – Ukrainā vidējā alga ir 150 euro, ārkārtīgi energoneefektīva tautsaimniecība un dzīvojamais fonds, korumpēta pārvalde visos līmeņos.

DDD: Vēl labāk, ja kāds cits manā vietā visu izdara, un es tad baudīšu to labumu, bet nedod Dievs, tikai man ko darīt.

L.B.: Jā, un, ja kaut ko šaubīgu, par daudz nacionālu izdaris – es vēl no malas pakritizēšu, lai tikai kāds kaut ko sliktu par mani nepadomātu...

DDD: Jā, tā diemžēl ir. Sirsnīgs paldies par sarunu!

Intervēja Liene Apine

Pilsonība ir jānopelna – tas nav nekas tāds, kas viņam par to, ka kaut kādu apstākļu dēļ šeit ieradies, pienāktos. Tieši viņam ir jāpierāda, ka ir noderīgs Latvijas valstij.

dotu grāmatu, pieņemsim par Stepanu Banderu, viņš to neizdarītu – pie viņa atnāktu visas iespējamās inspekcijas, viņu izčakarētu par jebko, jo vietējo grāmatu monopoli pastarpināti pieder Krievijas oligarhiem, maksā vietējiem miličiem, vietējiem ugunsdzēsējiem, vietējam pārtikas dienestam u.tml. Tātad roka roku mazgā.

Mēs par laimi no tā esam izvairījušies – pie mums vairāk vai mazāk drīkst tirgot jebko, sākot ar *Mein Kampf* līdz pat lielkrievu šovinista Dugina murgojumiem. Pie mums šajā ziņā ir brīvība. Bet vismaz Austrumukrainā tā nav bijis. Tas pats bija ar kabeļtelevīziju. Vienkārši ukraiņu

mēri apliecina, ka svarīga ir nevis kvantitāte, bet kvalitāte.

L.B.: Tas ir svarīgi, bet nenozīmē to, ka kvantitatīvi nevajag.

DDD: Vislabāk jau, protams, ja viss būtu kvalitatīvi un daudz...

L.B.: Jā, kvalitatīvi un daudz. Man interesanta šķiet Šveice. Diez vai to varētu paņemt ar tādiem pašiem paņēmieniem kā Ukrainu – neskatoties uz tur pastāvošajām trim valsts valodām, Krievijai tas būtu neiespējami. Tur separātistu nošautu pa ceļam, pirms viņš aizietu līdz vietējai Domes ēkai, un pateiktu, ka pašam kaut kā gadījies – pats nošāvis, uz automātu nokrita 15

IZGLĪTĪBAS REFORMAS PRIEKŠNOTEIKUMS

Atklāta vēstule

*Izglītības ministram Kārlim Šadurskim
Saeimas priekšsēdētājam Inārai Mūrniecei
Saeimas IKZ komisijas vadītājam Jānim Vucānam*

Valsts apmaksātas skolas tikai valsts valodā!

Lai īstenotu skolotāju atalgojuma jautājumu, no š. g. 1. jūlija Latvijā valstij jāfinansē izglītība tikai skolās ar latviešu mācību valodu. Lēmums gan būtu jāpieņem līdz maija beigām, lai būtu 3 mēneši laika pārorientēties. Iekonomētie līdzekļi par telpu īri, darbinieku atalgojumiem jāizmanto skolotāju algām. Krievu valodas privātskolas, ja vēlas, lai vecāki finansē pašī, kā to dara, piemēram, ārzemju latvieši savās mītnes zemēs.

Mums, represētajiem, Krievijā arī neviens neorganizēja skolas latviešu valodā, bet bija jāmacās okupantu – krievu valodā.

Ar cieņu

Valters Rudzītis
*Nacionālās pretošanās kustības dalībnieks,
politiski represētais*

LATVIEŠU TAUTAS POLITISKĀ VĒSTURE

(īsaiss kurss)

Alfrēds Ābele

*Kibernētiskās sistēmanalītiķis
Grāmatu “Par tautu”
un “Par valsti” autors*

*Ir ļoti svarīgi zināt un
saprast latviešu tautas
patieso vēsturi, jo tikai tad
latvieši var ko mainīt savā
liktenī.*

*Turpinājums no
iepriekšējā numura*

*Sākums – “DDD”
Nr.5(331)*

LATVIEŠU POPULĀCIJAS PROBLĒMA

Latvijas valsts teritorijā iedzīvotāju blīvums ir nepietiekošs. Lai šis valsts iedzīvotāji varētu sev nodrošināt 21. gadsimta sākumam atbilstošu attīstītāko valstu labklājības līmeni, Latvijā būtu jādzīvo 3–4 miljoniem cilvēku, pārsvārā, vēlams, latviešiem. Taču mūsu Satversmes tēvi, šķiet, vairāk baidījies no pārapdzīvotības, jo “vienlīdzīgojuši” bezbērnu un ģimenes cilvēku vēlēta tiesības, tādējādi nepilngadīgajiem liedot jebkādas politiskās tiesības?

Etnosa dzīves stratēģiskais mērķis ir: caur saviem bērniem iegūt mūžību. No etnosa kopējā garastāvokļa ir atkarīga tā griba un spēja vairoties, tādā izdzīvošanas pamats. Šodien latviešu vairošanās gars ir visai nošķucis, it kā etnoss negribētu turpināt

savu dzīvi, ir zaudējis dzīves garšu vai ir sasniedzis bioloģisko vecumu. Vispār ar izdzīvošanu latviešu etnosam laika gaitā ir gājis visai raibi.

LATVIEŠU IZDZĪVOŠANA

Latvieši līdz šim ir izdzīvojuši, pateicoties savai tuvībai ar Latvijas zemi. Kādi tik kundzības kārotāji nav gadu simtepos pārstāigājuši Latvijas zemi, taču to kopt, tajā rušināties nav gribējis neviens – tikai atņemt tās augļus tās kopējiem latviešiem! Tāpēc latvieši kā vajadzīgākā un zemākā kārtā tika zināmā mērā saudzēti, jo citādi nebija jēgas iekarot šo zemi.

Situāciju izmainīja PSRS, kas parasto kolonizāciju nomainīja ar invaderā tipa kolonizāciju, kad sveda zemju iekarošanas mērķis ir pamatiedzīvotājus pilnībā nomainīt ar savējiem. Pirmais to jau bija mēģinājis Krievijas cars Pēteris I. Ar grāfa Šerementjeva karagājienu viņš Latviju gan izkāva, bet viņam tolaik nebija savējo ar kuriem tukšumu aizpildīt, un latvieši savu populāciju atjaunoja. Cita lieta ir PSRS, kurai cilvēku resursu kolonizācijai netrūka.

Arī pašlaik populācijas jeb sava dzīvā spēka atjaunošanas problēma latviešu etnosa eksistencei ir pati svarīgākā! Vai nu to latvieši atrisinās, vai viņu nākotnē nebūs!? Var apgalvot, ka latvieši, latvietība to kultūra pastāvēs, kamēr pietiekami liela latviešu

masa turēsies pie savas zemes un to saglabās savā kontrolē.

19. un 20. gs. līdz Otrajam pasaules karam, var teikt, latviešu etnoss neizjuta nopietnas populācijas problēmas, kaut gan ne reizi vien bija vērojamas nelielas teritorijas pārapdzīvotības. Tās lielākoties bija saistītas ar nepietiekami mākulīgu Latvijas zemes apsaimniekošanu: ar pārsvarā nelielām, 10–15 hektāru lielām lauku natūrālajām sīksaimniecībām, bez jebkādam rūpnieciskā tipa palīgražošanām. Bet par to sīkāk kādā no nākamajām nodaļām.

Latviešu populācija teritoriāli dalās divās etnogrāfiskās grupās: rietumu un austrumu. Tāds dalījums ar nelielu identitāšu atšķirību vēsturiski izveidojies atšķirīgu svešzemju gadsimtu ilgu jūgu ietekmē. Latviešu sarunu valodā pat tiek lietots speciāls šo grupu apzīmējums: čiviļi un čivuļi. Runājot un domājot par latviešu populāciju un demogrāfisko situāciju valstī kopumā, šo grupu pastāvēšana ir jāņem vērā.

Vienalga, tie bija muižu vai latviešu Brīvvalsts laiki, rietumlatviešu ģimenēs vidēji bija 3–4 bērni. Tāda ģimene vienzigra sīksaimniecībā ar darbu kurām nodrošināt tikai vienu pieaugušo pāri. Trīs četrus bērnus ar grūtībām varēja izvadīt līdz pamatskolas beigšanai, taču pēc tam vienam bija jāpaliek kā zemes un saimniecības mantiniekam, bet pārējiem jāpamet tēva mājas – “jādodas pasaulē” darba un izglītības meklējumos.

Te rodas pagaidām latviešu neatrisinātā juridiskā dzīvības problēma: no četriem “zemes augļiem” (bērniem) zeme kā īpašums un iztikas avots izcelsmes zemes klēpi! Šādas nevienlīdzīgas tiesības uz savu izcelsmes zemi latviešu etnosam vēsturiski radījušas ne vienu vien smagu pārdzīvojumu.

Taču pie tolaik pastāvošā lauku ražošanas līmeņa lauksaimnieciskās zemes Latvijā tādām darba roku pieaugumam nepietika! Neglāba arī muižu zemju sadalīšana. Daļa laukos lieko darba roku 20. gs. sākumā uzņēma pilsētas, kurās strauji attīstījās rūpniecība. Daļu samala Pirmā un Otrā pasaules kara un okupāciju mašīnas. Daļa, kas negribēja proletarizēties, brīvas lauksaimniecībā izmantojamās zemes meklējumos devās austrumu rietumu virzienā emigrācijā.

Latvija pārdzīvoja vai-

rākus tādus latviešu izceļošanas viļņus. Kaut trīs “liekie tēva dēli vai meitas” bija ļoti nepieciešami latviešu etnosa un pēcāk tautas izcelsmei, jo ar vienu arāju-zemkopju kārtu etnosociālu kopienu izveidot ir neiespējami. Tas jāņem vērā tautai, kas grib saglabāt savu kultūru un valsti: ļaudis ir vajadzīgi arī citām kārtām un šķirām.

RADNIECĪBAS SAIŠU VĀJUMS

Šodien latviešus, viņu populāciju zināmā mērā glābj tikai austrumlatvieši, t.i., latgaļi ar savām kuplajām ģimenēm (vairāk par 4 bērniem). Bet – cik ilgi? Daba nemil tukšumus, un jau šodien Latvijā masveidīgi ieplūst vietējai videi un kultūrai sveši ļaudis.

Neviens etnoss, izņemot žīdus un čigānus, nav varējis pastāvēt bez savas zemes. Latviešu etnosam sava šūpuļa – zemes – daudzskārt nav pieticis. Tāpēc tikai ar etnosa degradāciju var izskaidrot to, ka latviešu vidū varēja atrasties tādi deģenerāti, kuriem cēlas roka balsot par “uz mūžīgiem laikiem” latviešiem piederošās zemes (Abrenes) atdāvināšanu Krievijas Federācijai. Tie balsotāji jau nebija tikai Kalvītis ar Pabriku un Satversmes tiesneši, bet Saeimas vairākums! Vienalga, vai viņi uzskatīja sevi par A. Gorbunova vai K. Ulmaņa LR pārstāvjiem, šo neliēšu sarakstu latviešu atmiņas stiprināšanai derētu iekalt speciālā Tēvzemes Nodevēju akmeņā, ko novietot netālu no Brīvības pieminekļa. Kaut gan faktiski nekādas tiesības uz Abreni ne šai viltus LR, ne tās varnešiem nebija – tie varēja balsot tikai par Punduru stacijas, kas gan atradās šīs valsts teritorijā, atdāvināšanu.

Eksistenciāli radusies vai vardarbīgi radīta, latviešu nenoturība savās dzimtajās ligzdās vai to tuvumā latviešu etnosā radījusi radniecības saišu vājumu. Latviešiem, izņemot latgaļus, ļoti trūkst stipras dzimtas tradīciju kultūras, tie pārāk atdevušies individuālo cīnītāju pulkam, daļai tā cīņa ir tikai sevis izceļšana. Latvietis šodien vairāk meklē, ar ko un kā atdalīties no pārējiem, nevis, ar ko un kā pievienoties pie pārējiem! Tāda individuālisma pieauguma un dzimstības samazināšanās kaites viens

no iemesliem ir latviešu nacionālās ticības (relīģijas) trūkums.

Lieko latviešu problēmu nespēja atrisināt arī latviešu Brīvvalsts, kurā rūpnieciskā ražošana attīstījās pārāk lēni. Lieko latviešu problēmu atrisināja tikai PSRS ar Latvijas okupāciju un masveida latviešu deportāciju. Tādu kursu turpina “pēcatmodas” pašu latviešu vara, kas pati savā valstī iznīcināja visu ražošanu un pirmām kārtām tās latviskāko daļu – lauksaimniecisko. Latvieši atkal masveidā ir spiesti emigrēt darba meklējumos. Tādējādi šodien etnisko latviešu īpatsvars Latvijas iedzīvotājos veido labi ja 50%, turklāt tautsaimniecībā vara ir atdota svešautiešiem.

Mazs ir Latvijas zemes apdzīvotības blīvums, mazs latviešu skaits valstī, mazs laukos dzīvojošo skaits un lauksaimniecībā strādājošo latviešu darba ražīgums. Tās ir nopietnas problēmas, kuras latviešiem jāatrisina, lai varētu domāt par sava etnosa un savas latviskas valsts saglabāšanu. Un nekādā gadījumā nedrīkst latviešu populācijas risināšanas uzdevumu uzgrūst valstij! Vienalga, kādas kvalitātes tā ir, tas nav valsts uzdevums, kaut zināmu palīdzību valsts šajā jomā var sniegt. Populācija ir tikai paša etnosa uzdevums. Palūkosimies uz žīdu kopienas, cik sekmīgi tā risina savas populācijas problēmu ārpus sava valstiskuma.

ESOŠĀS POPULĀCIJAS DEGRADĀCIJA

Latviešu zeme ir mazapdzīvota – Eiropas centrā šodien tā izskatās kā tukšnesis. Šodienas pasaules civilizācijas attīstības līmenī Latvijas zemes platībā bija jādzīvo vismaz pieciem miljoniem, protams, vēlams latviešiem. Šīs zemes auglība tos pabarotu. Taču latvieši pie pašreizējās populācijas (ap 1,2 miljoni) nespēj sevi nodrošināt ar darbu un uzturu un bēg no savas Tēvijas. To citādi izskaidrot nevar kā tikai ar esošās populācijas degradāciju. Tā ir pārāk piesūkusies svešas mācības, ticības un tikums: *žīdu biblii un sociālistu*. Laikam tā 40 gadus jāpavazā pa tukšnesi, lai vai nu galīgi iznīkst, vai garīgi atdzimst jaunā ģenerācijā.

Dzimstības sprādziens 19. gs. beigās daļā latviešu populāciju nodrošināja ar pietiekamām rezervēm diviem pasaules kariem un revolūcijām. Tagad vidēji 1,3 bērnu lielas ģimenes, savu bāreņu adoptācija (iztirgošana) uz ārzemēm, sev vieglākas un ienesīgākas dzīves meklēšana ārzemēs liecina par latviešu *kolektīvās morālās atbildības* pret savu etnosu zudumu. Esam atkrituši atpakaļ pirmsatmodas attīstības stadijā, un mūs ne tikai par tautu, bet pat par tautību uzskatīt vairs nevar. Pilnā sparā rit latviešu etnosa eksistences noriets!

Turpmāk vēl...

LNF bankas konts ziedojumiem laikrakstam “DDD”

Latvijas Nacionālā fronte
(Reģ.Nr. 40008033014)

Swedbank (SWIFT kods: HABALV22);

konts: LV40HABA0551034053378

Publikāciju izmantošanas gadījumā atsauce uz laikrakstu DDD obligāta.

Laikraksts DDD Reģ.Nr. 000702221; apl.Nr. M 1196
Iznāk 2 reizes mēnesī Rīga, 2016

Izdevējs: **LATVIJAS NACIONĀLĀ FRONTE**
(Reģ.Nr. 40008033014)

Norēķinu konts: A/S Swedbank;

Kods: HABALV22 Konts: LV40HABA0551034053378

Galvenā redaktore: **LĪGA MUZIKANTE**

Redaktora vietniece: **LIENE APINE**

Pasta adrese: **DDD, Lubānas iela 6 – 4,**

Rīga LV-1019

tāl./fakss: **67140680**

Interneta adrese: **WWW.FRONTE.LV**

E-pasts: **DDD@FRONTE.LV**

Iespiests: *SIA “Latgales druka”*,

Ofsetiespiedums, metiens 5 000, apjoms 2 x A 2

LIKTEŅA SAUCIENS

Tas bija Likteņa sauciens –
Latvietim piecelties ļāva;
Viņš ņēma rokās šķēpu un āvu,
Savu dzimtu un zemi aizstāvēt gāja.

Latvju dēli un vīri vēl nepazīna brīvi –
Pazīna lodes skaņu, tā pārtrauca dzīvi,
Zināja zobena cirtienas aso:
No tāda zālē krīt sarkana rasa...

Viņi aizgāja to pašu ceļu,
Pa kuru tēvi un vectēvi gāja;
Tad Liktenis sauca, Tēvzeme aicināja,
Kad svešnieki Latviju postā meta, sabradāja. –

Atkal vējš šūpo skumju melodiju
Latvijas balto bērzu zaros...
Dzied putnu koris VIŅIEM, kuri dzīvi reiz bija,
Katru gadu ik pavasaros. –

V.M. Jēkabsone